ꝓmittunt᷑ in celis vileſcūt oīa q̄ ſūt in terris.
¶ Scđo debet ꝓmiū ferueter deſiderare vt labor
alleuiet᷑. De q̄ Chriſ. Si attēderes requiē celi. la-
bore mūdi nō turbareris. Idcirco ſi terreat te la-
bor reſpice ꝓmiū. Dicit Bern. Labor me⁹ vix eſt
vnius hore ſi amplius nō ſentio ꝓ amore. ¶ Ter-
tio patienter illud expectet ne tedio frangat᷑. ſicut
filij iſrael. Nū. xxj. Cepit populū tedere labor iti-
neris. ḡ nō venit in terrā ꝓmiſſionis. q᷑ nō patiē-
ter expectabat. Iac. v. Ecce agricola patiēter expe
ctat donec accipiet tēporaneū fructū. Figurat᷑ Ge
ne. xxix. Iacob patient᷑ expectauit ſeptē annis ꝓ
rachel. Sic homo fidel᷑ ꝓ ꝯſecutione vite eterne.
iaco. v. Patientes eſtote ꝯfirmātes corda vr̄a. q᷑
dr̄ iaco. j. Patiētia pfectū opus hꝫ Lu. xxj. In pa
tientia vr̄a poſſidebitis aīas vr̄as. Qualis fuit be
atus laurētius. vt patet in ei⁹ legēda.

¶ De aſſumptione beate Marie virginis
¶ Sermo cxiiij.

INtroduxit me rex cel
lā vinariā. exultabim⁹ et letabimur i te.
Cañ. j. Et legit᷑ in aſſumptiōe beate ma-
rie v̄ginis. ¶ Theophil⁹ in breuiloquio di-
uerſaꝝ artiū. Ebor decoctū vino forti flexibile effi
citur ad inſtar cere. Nam ebur ob ſui dulcedinē
vinū imbibit. ꝛ ꝑ ꝯſequēs mollefacit ꝛ molleſcit.
quēadmodū vitrū in ſanguine hircino/cornu in
oleo/ouū in aceto molleſcūt. Spūalr̄. beata virgo
maria tanq̄ꝫ nobile ebur rōne v̄ginalis caſtitatis
vino decocta flexibil᷑ ē i pietate ꝛ miſcđia erga nos
Vnde Bern. ſup Canti. Maria ſinū pietatis om
nibus aperit. ꝛ de plenitudine ei⁹ accipiūt vniuer
ſi. captiui liberationē/egri curationē/triſtes ꝯſola
tionē/pctōr veniā/iuſtus grām/angel⁹ leticiā. to-
ta trinitas gloriā/ergo digna fuit ꝛ digniſſima vi-
ta eterna. q᷑ ſcribit᷑ Math. v. Beati miſericordes.
quoniā ipſi miſcđiam ꝯſequētur. ꝓpter ipſam pie-
tatē q̄ ad oīa vtilis ē. maxime ad ꝓmiſſionē vite
eterne. iđ ipſa dixit. Introduxit me rex in cellam
vinariā. ¶ In verbis ꝓmiſſis duo innuūt᷑. Pri̇o
beate v̄ginis aſſumptio glorioſa. ibi. Introduxit
me rex in cellā vi. ꝛc. Greg. i. in itima gaudia que
alijs ſpiritibus occultant᷑. Scđo ſbiungit᷑ ſuoꝝ
donoꝝ ꝯgratulatio iubiloſa. ibi. exultabim⁹ ꝛ leta
bimur in te. i. ꝯgaudemus honori tuo. ¶ Di-
xi ꝓmo innuit᷑ virginis aſſumptio glorioſa. Hec
glorificatio notat᷑ ex trib⁹. Pri̇o ex aſſumptionis
loco. ipſa habet ſingularē felicitatē ex loco. q᷑ fu-
it introducta in diuia cellaria. ex modo hꝫ ſingula
rē iocunditatē. q᷑ fuit ad intima celi gaudia intro
ducta. ex miniſterio habet ſingularē dignitatē. q᷑
nullus angeloꝝ fuit dign⁹ eā introducere niſi ſo-
lus rex regū ꝛ dn̄s dominantiū. De quo introdu-
xit me rex in cellā vinariā. ¶ Nota beata vir
go in triplex cellariū fuit. introducta. ſ. grē ſapien
tie ꝛ glorie. De ꝓmo Deu. xxviij. Emittet dn̄s be
nedictionē ſup cellaria tua. i. multitudinē grē. D
q̄ꝫ ꝓfunde introduxit eā de⁹ in cellariū grē. Pro
uer. iij. Torcularia tua. i. potētie aīe vina dabūt.
ſ. gratie. Ber. Quis multitudinē ꝛ altitudinē grē
eius inueſtigare poterit. Nā ipſa dotata ē altiori ꝛ

perfectiori bono oīm grārum. Eccl. xxiiij. In me
oīs grā vie ꝛ v̄itatis. q. d. Omnē gratiā oībus
hominib⁹ ad preſentē vitā neceſſariā. ꝛ ad futurā
miſericorditer ſum ꝯſecuta. q̄ꝛ potuit dicere illud
Eccli. vlti. Videte qm̄ nō ſolū mihi laboraui. ſed
oībus exq̄rentib⁹ v̄itatē. iđ Eccl. xxiiij. Tranſi-
te ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me. Ber. Maria ſinū
pietatis oīb⁹ aperit. ipſa ē benigna theſauraria
cui cōmiſit deus theſauꝝ grē ꝛ miſericordie. Iđo
dixit ei angelus. Aue grā plena. Luc. j. Bern. De
plenitudine ei⁹ accipiūt vniuerſi. Eger curationē
ꝛc. vt ſupra. Oroſius. Quos nō ſaluat dei iuſticia
ſaluat marie miſcđia infinita. Ab h̄ vino grē corro
borata ē in merito vite. q᷑ de q̄to gratia maior. de
tanto opus meritoriū copioſius. ꝛ ſic ipſa excellit
alios ſanctos in dono grē. ꝛ in merito. Prouer. vl
ti. Multe filie regū ꝯgregauerūt diuitias q̄s tu ſu
pergreſſa es vniuerſas. Nā dr̄. Mat. x. Si q̄s pro
phetā hoſpitio accepit. mercedem prophete acci
piet. Qui accipit iuſtum mercedē iuſti accipiet.
Quid illa meruit q̄ dei filiū nō ſolū i hoſpitio ter
reſtri. ſꝫ ꝛ in hoſpicio corporis ꝛ aīe ſuſcepit. Si
meret᷑ ille q̄ dat pauperi indumentū. q̄d illa q̄ filio
dei dedit carnis indumentum. Si meret᷑ qui dat
pauperi cibū. q̄d illa q̄ de v̄gineis vberib⁹ dedit
alimentū. D q̄ꝫ ſblimia merita. q᷑ in actiua ꝛ con
templatiua vita ſe ſblimiter exercuit. q᷑ ſimul. alij
tamē ſucceſſiue. ſꝫ ſimul ꝛ ſemel vtraq̄ꝫ vita eſt ei
donata vt infans ab eo alerent᷑ intus dei filius ꝯtē-
plaretur. Iđ hodie legit᷑ euangeliū de martha et
maria ad deſignandū q̄ꝛ ipſa in vtraq̄ꝫ vita fuit pfe
cta. Nā ipſa habuit pfectiorē diſpoſitionē. ꝛ etiam
pfectiorē exercitationē ꝛ rectā intentionē. ¶ P
Primo pfectiorē diſpoſitionē. Diceres. q̄ diſpo-
nunt hoīem ad vitā actiuā. Reſpōdetur. Primū
eſt ꝯſcientie puritas. q᷑ dic̄ Grego. Nulla bona a
deo acceptātur q̄ maloꝝ admixtione maculātur.
Nā licet multa facit nō ē acceptū niſi hō prius ſit
acceptus. Greg. Nō placuit abel ex munere. ſed
munus ex abel. q̄d ꝓdeſt deo dare ſua. ſeipm̄ dia-
bolo. Nā nihil poterit fore deo gratū dū ipe ingr̄⁹
eſt ꝑ mortale pctm̄. Eccl. ix. Qui i vno offēdit mul-
ta bona ꝑdit. ideo oportet q̄ꝛ ſit purus in ꝯſcientia
Quis vnq̄ꝫ fuit maioris puritatis ꝛ dignitatis q̄ꝫ
ipſa. Anſ. Ea puritate nitebat qua maior ſb deo i-
telligi nequit. Cañ. iiij. Tota pulcra es ꝛc. Bern.
In puritate trāſcendit oēm angelicā ꝛ oēm cele-
ſtem creaturā. ¶ Scđm q̄d requirit᷑ ē recta inten-
tio Greg. Vigilanti cura intētio ē pēſanda. q᷑ dic̄
Alex. papa. ꝛ habet᷑. xv. q. vj. ſi ſacerdotib⁹. Nō ſo
lum ſūt attendēda ea q̄ fiūt. ſꝫ q̄ aīo fiunt. Greg.
Cor ꝛ nō ſubam penſat de⁹. Sꝫ que meliorē inten
tionē habuit q̄ꝫ ipſa. Bern. Ipſa intēdit in deū ꝛ ꝓ
pter deū. que nō ſolū in corpe imo ꝛ ſpū exultauit
in deo dicēs. Magnificat aīa mea dn̄m ꝛc. Iđo
potuit dicere illđ pſ. lxxxiij. Cor meū ꝛ caro mea
exultauerūt in deū viuū. ¶ Tertio requirit᷑ q̄ꝛ ho-
mo nō totaliter ſit actioni deditus. ſꝫ interiores vi-
res ꝛ affectus dn̄t deo dari. Ber. Fidelis aīa pre
oculis habet nō tantū quid agat. Eccl. xxiij. Fili
prebe cor tuū mihi. ac ſi diceret. Quibuſcūq̄ꝫ exer
citijs mēbra foris dederit volo vt cor tuū affectio

ad vitā actiuā requirūt᷑ tria

nibus mihi vacet. Ideo multū improperat his q̄
nimiū ſe dāt opibus exteriorib⁹. Hiere. xlix. Pre
ſollicitudine quieſcere nō potuerūt. De talib⁹ dic
Bern. Nō ea die dn̄i ſe eſtimare celice vixiſſe in q̄
nihil recolunt meditādo celeſte coegiſſe. Sꝫ quis
magis deū in oib⁹ opib⁹ ꝑ ocul' habuit q̄ ea q̄ dei
formis fuit. Ber. O q̄ familiar' es facta deo o do
mina q̄ propria q̄ intima. ipe apud te manet. Dn̄
tu cū eū veſtis ſuba tue carnis. ipe te veſtit ſua glo
ria maieſtatis. Nā eā ꝑ gratiā nunq̄ reliqt. Bern.
Chriſtus repleuit marie ventrē ꝛ mentē. vt cū re-
ceſſit a vētre. nunq̄ tn̄ a mente. idcirco habuit bo-
nā diſpoſitionē ad actionē. Itē ſm meliorē diſpo
ſitionē habuit ꝑfectiorē actionē. Nā dicit Grego.
ſup Ezech. Actiua vita ē eſurienti panē tribuere ꝛc̄
et ſic ipa ꝑfectiori mō q̄ alij. Anſ. i omel'. de aſſū-
ptione. Alij ſuſcipiūt hoſpitē quēlibet. ipa dei fili-
um. Alij in domo. ipa in vtero. Alij veſte corpali.
ipa veſte carnea induit ipm. Alij cibo ꝛ potu exte
riori. ipa deū ꝛ hoiem lacte virginali. Alij infirma
mēbra aliorū leuant portāt ꝛc̄. ipa in infantuli eta
te ipm leuauit balneauit ꝛ portauit. ipa vinctū in
cruce viſitauit. ipa in morte affuit et in ſepultura.
Ideo legitur hodie. martha ſathagebat circa fre-
quens miniſteriū. Itēꝫ ex vino gr̄e ipa roborata.
In ɔtēplatiua vita figurata ē ꝑ mariā. q̄ ſedēs ſe-
cus pedes dn̄i audiebat verbū illi⁹. Anſ. Nō tan-
tū ad pedes ſꝫ etiā ad caput reſidens ſuabat oīa
verba magoꝝ. paſtoꝝ ꝛ angeloꝝ cōferēs in corde
ſuo. Beda in omel'. Vita ɔtēplatiua ē charitatem
dei ꝛ ꝓximi tota mēte retinere. ꝛ ab exteriori acti-
one quieſcere ſoli deſiderio conditoris inherere ꝛ
ad vidēdū faciē creatoris exardeſcē. O q̄s mag' ex
ardeſcebat. i dilectōe creatoris quā ei⁹ mr̄. Eccl. xx
iiij. Ego mater pulcre dilectōis. Amb. Sicut fer-
rū in ignē miſſum efficit̄ totū igneū. ſic ipa i igne
dilectōnis. Et q2 meritū cauſat̄ ex amore. ipa pōt
dicere illud Can̄. v. Nūciate dilecto meo. q2 amo-
re langueo. Qꝛ aūt meritū ſtat i dilectōe. Grego.
Nō numeroſitas operū. nō diuturnitas tēporꝫ.
ſꝫ maior charitas auget ꝓmiū ꝛ meritū. Ber. Qui
plus diligit plus accipit. Et ſic ipa ꝑ omib⁹ alijs
hoibus. ¶ Secūdo itroduxit eā i cellariū diuine
ſapientie. Prouer. iij. Doctrinis iplebunt̄ cellaria
eius. ſ. ſapiētie. Zach. ix. Quid dulcius ꝛ pulchri
us q̄ frumētū electorū ꝛ vinū germinās ꝟgines.
id ē ſapiētia dīna. q2 ꝑfecte a deo potata facit dul-
citer ꝛ ſuauit̄ de deo ſape. Anſ. Quis digne loq̄-
tur de ea q̄ dulcit̄ q̄ ſblimiter ſapiebat de deo. q̄a
theſaurus ſapiētie requieuit i ea. Greg. Quid nō de
deo ſapiebat in q̄ de⁹ ꝛ ſapiētia eius latebat. ita vt
mirarent̄ angeli Can̄. vj. Que ē iſta q̄ progreditur
quaſi aurora ɔſurgens electa vt ſol pſ. l. Incerta
ꝛ occulta ſapiētie tue manifeſtaſti mihi. ¶ Tertio
itroduxit eā in cellariū vinariū glorie. De q̄ Pro
uer. xl. Date vinū his q̄ ſūt amaro corde vt obliui
ſcantur egeſtatis ſue. Hoc vinū ē clarū ꝛ ꝑſpicuū.
quia ibi clare vidēt faciē dī. Hoc vinū letificat cor
homis. Ad h̄ cellariū vinariū hodie ē introducta.
¶ ¶ Videam⁹ de mō q̄druplici. Primo cū re-
gio decore. De q̄ Apoca. xij. Mulier amicta ſole.
Ecce palliū regale. luna ſb pedibus ei⁹. id eſt om-
nes defectus. ecce ſcabellū pedū. In capite ei⁹ co
rona ſtellaꝝ duodeci. id eſt duodeci ꝓrogatiue pre
omibus ſanctis. ecce regale ſertū. Pria ſtella. i. pri
mū ꝓrogatiuū. q2 ab initio mūdi ꝑfigurata. Eccl.
xxiiij. Ab initio ꝛ ante ſecula creata ſum. Secun-
da ſtella i vtero ſanctificata. Bern. Proculdubio
ſancta anteq̄ nata. Tertia ſtella ē ab angelo reue-
renter ſalutata. Luc. j. Aue gr̄a plena. quod nulli
cōceſſum ē. Quarta a potentia pr̄is obumbrata.
Luce. j. Virtus altiſſimi obūbrabit tibi. Quinta
ſtella a ſpūſancto fecūdata. Luce. j. Spūſſanctus
ſuperueniet in te. Sexta q2 in cōceptu nō grauata.
Aug. Quia portabat a q̄ portabatur. Bern. Illa
ſola grauedinē nō ſenſit q̄ ſine libidinoſa volupta
te cōcepit. Septima in partu a dolore ꝑſeruata.
Eſa. vl. Quis vnq̄ vidit tale vl' audiuit huic ſimi-
le. ſ. anteq̄ parturiret peperit. Bern. Nouā proleꝫ
nouo modo edidit. iō aliena ab omi dolore ꝑinan
ſit. Octaua ſtella i partu inuiolata. Vn̄ canit eccle
ſia. Sicut ſidus radiū parit ꝟgo filiū pari forma.
Iō aug. dic. Fili⁹ tu⁹ o ꝟgo fecūditatē tibi tribuit
et ꝟginitatis gloriā nō abſtulit. Nona ſtella q2 ꝓ-
ma eſt q̄ virginitatē vouit. vt dic ſctūs Tho. p. iij.
q. xxviij. Et magis ſūt opa laudabilia q̄ ex voto ce
lebrant̄ vt patet in. ij. ij. Sicut q̄ dat arborē cū fru
ctu magis dat. Decima ſtella q̄ omibus gratijs ē
dotata. Hiero. Ceteris ſanctis grā ꝑ ptes ꝓſtatur.
Marie totā ſe infudit gr̄e plenitudo. Undecima
omibus ꝟtutibus adornata. Hiero. Nullo gene-
re ꝟtutū vacauit cui angel⁹ plenitudinē gr̄e ꝓmi
ſit. Duodecima hodie ſup oms angelos exaltata
Unde canit eccl'ia. Exaltata ē ſup oēs choros an
geloꝝ ad celeſtia regna. Eccl. xxiiij. Sicut cedrus
exaltata ſū. Figurat̄ Gen̄. viij. Archa noe requieuit
in mōtibus armenie. Eccl. xxiiij. Ego in altiſſimis
habito. Ecce quō itroducta ē cum regio decore.
¶ Secūdo introducta ē cū magna gloria ꝛ hono-
re. q2 xp̄s rex regū ꝛ cet⁹ angeloꝝ cōuenerūt. Ber.
in ſermone. tēpus loquēdi. dicit. Credit̄ q̄ militia
angeloꝝ ꝛ ſaluator ꝑ ſe feſtinās occurrit ꝛ cū gau
dio i ſuo throno collocauit. Eccl'i. xxiiij. Sicut ce-
drus ꝛc̄. Rabanus. Sicut cedrus eſt oīm arborꝫ
altiſſima. ſic maria celeſtiū ꝛ terreſtriū domina et
regina Bern. O benedicta inuentrix ois gr̄e. quis
altitudinē glorie tue valeat inueſtigare. Dam. Si
laudē glorie eius ſcribere volum⁹. deficiūt verba
quibus ſufficienter ſcribere valeam⁹. Bern. Chri-
ſti generationē ꝛ marie aſſumptōnē q̄s enarrabit
Nam quantam gratiam adepta ē in terris pre ce-
teris tantam gloriam obtinet in celis. De quo. j.
Chorintheo. ij. Qꝛ oculus nō vidit nec auris au-
ris audiuit que ꝑparauit deus diligētib⁹ ſe. quid
preparauit gignenti ſe ꝛ ꝑ omibus diligēti. Iō ca-
nitur hodie. Qua gloria in celis iſta ꝟgo colitur.
ꝛc̄. ¶ Tertio fuit introducta cū cantu dulciſſimo
Figurat̄. ij. Reg. vj. Dauid ꝛ omis iſrael cōduce-
bat archā cū iubilo. Dicit̄ ei Lu. xv. Gaudiū ē an
gelis ſup vno pctōre penitentiā ꝛc̄. Quale fuit ho
die gaudiū angeloꝝ ɔducentū reginā celi ꝛ terre
ad regna celoꝝ. Ideo. canit eccleſia. Aſſumpta eſt
maria in celum gaudent angeli laudantes bene-
dicunt dominū. O non ſolum angeli. ſꝫ ꝛ gaudet

filius. quia mater honoratur. gaudẽt angeli. quia
domina eorũ exaltat. Juſti. quia ſalꝰ eoꝝ augmẽ-
tatur Bern. Quis cogitare poterit ꝙ glorioſe ho-
die regina proceſſit. ¶ Quarto fuit introducta cũ
priuilegiali beatificatõe. qꝛ cũ corpe ⁊ aĩa. Aug.
xij. de ci. dei. Sicut xp̃s ẽ glorificatus in corpe et
aĩa. ita pie credendũ ẽ ꝙ vgo beata ẽ beatificata
in corpore ⁊ aĩa. tã in dotibꝰ aĩe ꝙ corpis glori-
ficata. Hoc ꝓbat aug. multis pſuaſionibus. ¶ G
¶ Primo hoc cõpetit diuine potẽtie. ſi potuit eã
conſeruare in vginitatis pudore. cur nõ incorru-
ptã a putredine. cũ dicit pſal. cxxxiiij. Omĩa q̃cun
ꝙ voluit fecit. ¶ Secũdo ꝯuenit ſue ſapiẽtie. qꝛ ſa
piens architector facit relucere ſapiẽtiã ſuã in do-
mo ꝓpria in q̃ eligit habitare. ⁊ ſic h̃ Prouer. ix.
Sapientia edificauit ſibi domũ ⁊ excidit in ea co-
lumnas ſeptẽ. id eſt ſeptẽ dona ſpũſſancti. quõ di
ceretur Canti. iiij. Tota pulcra es. qꝛ ſapiẽs archi
tector intus et extra edificat domũ ornãdo. ⁊ ſi ita
eã ornauit in vita. credendũ ẽ i morte. ¶ Tertio cõ
uenit diuine iuſtitie. iuſtũ eni ẽ q̃ aliorũ ſanctorũ
corpora. imo etiã tormẽta vt ſũt crux claui ⁊ coro-
na in tanto honore haberi facit in terra. corpꝰ quo
ꝙ mr̃is in maiori honore haberi faceret in terris
ſi eſſet. ꝫ nõ ẽ. ſed in celis. Si crux in q̃ xp̃s ad tem
pus reqeuit in tanto honore habet. in quãto hono
re deberet haberi mater de q̃ carnẽ ſuſcepit. ⁊ i ea
nouẽ menſibus reqeuit. Si in tãta honore fuit ar
cha figuratiua. in quanto archa ſignificatiua in q̃
vrna aurea. id ẽ humanitas. ⁊ mãna. id ẽ diuinitas
latebat Auguſti. Si de ſuis miniſtris dixit Johã.
xij. ¶ Vbi ego ſum ibi et miniſter meus erit. ſi ibi
maria. nũquid in equali gloria. vbi dei iuſticia de
cuit. vt que vltra oĩs ſibi miniſtraret. vltra oĩes
miniſtros eã exaltaret. ¶ Quarto ꝯuenit diuĩe bo
nitati. Boni filij ẽ honorare matrẽ in vita ⁊ i mor
te vltra alios. mõ dicit Aug. Diuina volũtas ele-
git inter igneas flãmas veſtimẽta pueroꝝ ꝯſerua
re illeſa. cur nõ in matre ꝓpria. Jdeo Aug. Tãtũ
theſaurũ dignius ẽ ſeruare celũ ꝙ terra. illud ſan
ctiſſimũ corpus datũ eẽ vermibꝰ dicere ptimeſco
et ſentire nõ valeo. Jõ pſ. cxxxj. Surge dñe in re-
quiẽ tuã. tu ⁊ archa ſanctificationis tue. ¶ Sꝫ di-
ceres. quo tpe poſt xp̃i aſcenſionẽ factũ ẽ. Rñdet
Vincentius i ſpeculo hiſtoriali anno duodecimo
poſt xp̃i aſcenſionẽ. ¶ Sed di. quare tamdiu
miſit eã in terris ⁊ nõ ſtatim aſſumpſit. Rñdetur
ꝓpter quattuor. Prio ꝓpter fideliũ eruditionẽ et
ꝯſolationẽ in multis que ſibi ſpecialr̃ conſtabant.
Jpa eni Mattheo dixit de magis ⁊ ſtella ⁊ inno-
centũ occiſione. Et Luce de miſſiõe gabriel. ⁊ de
ceteris ꝯceptionẽ ⁊ natiuitatẽ ꝯcernentibꝰ ſcripſit
Jdeo Hiero. in quodã ſmone. Chriſtus poſt aſcẽ
ſionẽ vginẽ miſit in terris. vt apl̃icus grex erudi
retur de his q̃ viderat ⁊ audierat. Scdo remanſit
in terris in teſtimoniũ filij vitatis. Tertio ꝓpter fi
dei augmẽtationẽ. Ber. in omel. ſup ſtabat. Poſt
aſcenſionẽ xp̃i q̃ſi ad limina ſanctorũ. ita ad virgi
nem mariã adhuc in carne viuentẽ fuit pegrina-
tio fideliũ cupientiũ videre illud celeſte fidele et
diuinũ ꝓdigium ſcꝫ humanitatis ⁊ deitatis. Vn
de Jgnacius in epl̃a ad ſanctũ Johãnem. Recte

vgo maria poſt aſcenſionẽ filij manere debuit vt
eccl̃iam inter vndas pſecutionũ verbo ⁊ exemplo
confirmaret. Vnde Bern. in omel. vbi ſupra. Re
cte matrẽ miſit in mũdo vt vtraꝙ portio eccl̃ie. ſ.
militans ⁊ triũphãs. viſibili ⁊ inuiſibili frueret
ſolatio. Jlla in xp̃o aſſumpto. iſta in matre relicta
in mundo. Gaudioſũ fuit matrẽ videre in terris
habentẽ filiũ preſidentẽ in celo. Quarto ꝓpter eiꝰ
meriti augmẽtationẽ ⁊ cõpletionẽ. Jtẽ beata vgo
inſtante hora mortis. vt dicit Dyoniſius in diui-
nis nominibꝰ optabat oẽs apl̃os intereſſe dormi
tioni eiꝰ. ⁊ factũ ẽ. inſtante hora mortis fuit rapta
ſupra ſe in lumẽ deificũ q̃dã. ſicut frequẽter rapi
ꝑciebatur. in q̃ efficiebat inſenſibilis ꝙtũ ad vires
et potẽtias alligatas corpi. ⁊ ſic facta eſt ſolutio ⁊
oculorũ fractio ſine ſenſu doloris. ⁊ in tali raptu
fuit xp̃s cũ curia angeloꝝ pñs. Et dic Dyoniſius
Nũquẽꝙ apl̃m in laudẽ xp̃i ⁊ vginis ſmonẽ fe
ciſſe. Et ſic corpus eius nõ ſtatim ductũ fuit i cel-
lariũ celeſtis hierl̃m. ſꝫ ꝑ aliqõ tẽpus in valle Jo-
ſaphat collocatũ. ⁊ ſic fuit ad tẽpus vacit mortua
nec iſta morte a lege cõi exẽpta. ad Heb. ix. Sta-
tutũ ẽ oĩbus hoĩbus ſemel mori. Jõ canit eccle
ſia. Mortez ſbijt tẽporalẽ. nec tñ mortis nexibus
deprimi potuit. Hiero. in ſmone. Certũ eſt ipſam
migraſſe a corpore. Eius ſepulchrũ mõſtrat i val
lis ioſaphat medio. vbi fabricata eſt eccleſia miro
modo tabulata. i. depicta. Modus aũt mortis eiꝰ
fuit ꝙ mẽte ipſius ſuſpẽſa in ꝯtẽplatione ſuauiſſi-
ma corporis vtute paulatim deficiebat. tandẽ ſi-
ne dolore nõ ꝯtemplatione interrupta aĩa corpꝰ
deſeruit. qꝛ magna dulcedo ꝯtẽplatiõis potuit ab
ſorbere oĩem dolorẽ corporis. Jtẽ Dyoniſius lo
quẽs ad Tytũ dicit. Nos vt noſti ⁊ tu ipſe multoꝝ
ſanctorũ fratrũ ꝯuenimꝰ ad viſionẽ corporis vi-
te pricipis. Erat eni ꝑmo iacobꝰ frater dñi. ⁊ petrꝰ
vertex. ⁊ honorabiliſſima theoreumatũ. i. theolo-
gorũ ſummitas. Secũdo honorabiles exequiere
ſonabant. Tertio ipa imediate poſt mortẽ ſurre-
xit. nec apl̃is videntibꝰ. Et qꝛ Dyoniſius fuit ꝓ-
ſens ⁊ nõ ſcripſit iſta miracula q̃ ſolẽt legi in apo
criſo que aſcribunt Johãni. Si eni dyoniſius vl̃
Johãnes illa miracula ſcripſiſſent. etiã eccl̃ia illa
nõ obticeret i diuo officio. ¶ J Dixi ſecũdo ſbiũ-
git nr̃a cõgtulatio gl̃oſa. ibi. Exultabimꝰ ⁊ letabi
mur in te. Et merito debemꝰ gaudere in eius gra
tia ⁊ gloria ꝓpter tria. Primo qꝛ hodie facta ẽ cel
laria in cellario glorie ꝓpinãs oĩbus vinũ gratie.
Eccl. xxiiij. Ego quaſi fluuius dorix. ⁊ quaſi aque
ductus exiui de paradiſo. refundẽs ſine interual-
lo aquã vinã. Rich. de ſan. vi. Nihil a throno diui
ni muneris deſcẽdit qõ per marie manus nõ tran
ſijt. ¶ Secũdo exultare debemꝰ. qꝛ hodie ipſa fa-
cta ẽ aduocata generis humani. De qua canitur
Eya ergo aduocata noſtra. Bonus aduocatꝰ in ſe
debet habere q̃ttuor. Primo diligẽtiã. ſecũdo po
tentiã. Tertio ſapientiã. vt ſciat leges. quarto corã
familia regis reuerẽtiã. Jſta q̃ttuor tãgit pſ. xliiij.
de virgine benedicta dicẽs. Aſtitit. Ecce ꝙta dili-
gentia. ⁊ nõ recedit. Jõ recordare virgo mater dñi
ſteteris in conſpectu dei vt loquaris pro nob bo-
na. Jtẽ dicit regina. Ecce quãte potẽtie mater re-

gis. Eccl. xxiiij. In hierl'm ꝑtās mea. O quāte po
teſtat̄. cū dic. a dextr̄. ſ. ſb pedibꝰ figurat̄. iij. Reg.
ij. Salomō occurrit mr̄i ⁊ iuxta ſe locauit ad dexte
rā dicēs. Neqꝫ phas ē tibi denegare. pete quid vis
Hiero. Hec ē dies i q̄ ſaluator nr̄ feſtinꝰ occurrit
mr̄i. ⁊ in ſolio regni pꝰ xp̄m reſedit. Subdit in ve
ſtitu deaurato. Ecce quāte ſapie. p aur̄ eni ſapien
tia intelligitur. Ceteri ſancti habuerūt patrē ſapi
entie ſꝫ nullus fuit ita veſtitus diuia ſapiētia ſicut
ipſa. Subdit circūdata varietate. Ecce quāta reue-
rentie in familia regis. Multe familiaritates co-
lorū vgini faciunt indumētū. Color aureꝰ aplor̄
rubeus martir̄. viridis ↄfeſſo ꝝū. albꝰ vginū. Om
nes iſti circūdabant eaꝫ. vnde canit eccl'ia. Sicut
dies verni circūdabāt eam flores roſarū. figurat̄.
iij. Reg. x. Regina ſabba cū mlto comitatu venit
in hierl'm. ¶ Tertio exultare debemꝰ. quia hodie
facta ē paradiſi oſtiaria. iuxta illō qō canit eccl'ia.
Felix celi porta. Iſtā portā quam eua clauſit ipſa
aperuit. Unde canit eccl'ia. Paradiſi porta p euā
cunctis clauſa ē. ſꝫ p mariā vginē iterꝝ patefacta ē.
Ipſa nos ſuis meritis introducit. Prouer. vlti.
Laudant eā in portis opa eiꝰ. qꝛ ſancti p eiꝰ meri-
ta introducunt̄. Ignacius. Impoſſibile ē aliqueꝫ
ſaluari pctōrē niſi p tuū auxiliū ⁊ fauorē iō exulte
mꝰ. hiero. Hodie gl'ioſa vgo maria celos aſcēdit
gaudete. Nā hodie regina mōi ō pn̄ti ſecl'o nequā
eripitur. Iteruꝫ dico gaudete. Letet̄ ois orbis. ho-
die nobis ſalus ē aucta interuenietibꝰ marie me-
ritis. Nā ſi deū in ſanctis laudare iubemur. mag̃
in eius matr e. Nā ſicut hec vgo ē incompabil' ce-
teris vginibus. ita hec feſtiuitas ēoim feſtiuitatū
ſuprema. hec ille. Haymo ſup Apocal'. O q̄ꝫ gau-
dens erit eis obitus q̄ marie dū vixerit fuerit ſedu
lus ⁊ deuotus miniſter.

¶ Sermo cxv ¶ Ad idem

Aſſumpta ē maria in

celū gaudent angeli laudātes benedicūt
dn̄m. R. Dicunt naturales q̄ herba q̄
dā q̄ dicit̄ ſponſa ſolis ē herba frigida ⁊ humida i
ſcd̄o gradu ē cōmunis oībus. eius succꝰ cū bibi
tur valet ↄtra venenū. valet etiā ↄtra morſū canuꝫ
venenoſū. Si trita ſup vulnus ponat̄ venenū ad
ſe trahit. Hunc florem ſol ad ſe trahit ⁊ quando
ſol oritur ſuos flores aperit. ⁊ cum occubuerit ite
rum ſe claudit. ⁊ ſequitur motum ſolis. Spiritu
aliter. Per hunc florē intelligit̄ beata vgo maria
que fuit frigida ab oīi ardore pctōꝝ. ⁊ humida
ex plenitudine gratiarū. Dicit eni Aug. i li. de na
tura ⁊ gratia. Cū de pctō agit̄ de maria nullā volo
prorſus habere mentionem. qꝛ ſcimus q̄ illi plus
collatū ē gratie ex oīi parte vincendi pctm̄. qꝛ cō
cipere ⁊ parere meruit eū quē nullū conſtat habu
iſſe peccatū. Itē ē cōmunis oībus pctōribꝰ ⁊ iu
ſtis. teſte. Bern. Maria oībus ſinū pietatis ape
rit. de plenitudine eiꝰ accipiūt vniuerſi. captiui re
demptionē. egri ſanitatē. triſtes ↄſolationē. vt ſu-
pra in alio ſermone. Itē eius ſuccus. i. gratia ſpiri
tualiter bibitus valet ↄtra venenū pctōꝝ. qꝛ dicit
Chriſ. in ꝓrogatiuis beate vginis. Peccatorem
nō ſaluat dei iuſticia. ſaluat miſericordia ⁊ gratia
marie infinita. Itē trita valet ↄtra morſum canū.
id eſt demonū. qꝛ dicit Euſebius. Demones ma-
gis terrēt̄ marie patrocinio q̄ꝫ ſuo ſupplicio. Iſtū
amenīſſimū florē mariā vginē attraxit hodie verꝰ
ſol iuſticie xp̄s deus nr̄ p aſſumptionem venerā
dam. De quo Hiero. in ſermone hodierno. Vir-
go ſingularis vgo regalis hodie a ꝓprio filio ſuo
ad thronū dei vehitur ⁊ in ipius ſede trinitat̄ col
locatur. ⁊ illō figuratū fuit Heſter. ij. q̄ heſter vir-
go ſpecioſa fuit ducta ad cubiculū regis aſſueri.
et rex ipſaꝫ amauit ſup oēs mulieres. ⁊ dedit ei
poteſtatē ſup oia. Ita xp̄s cū tota celeſti curia. du-
xit nobile mariā ad cubile celeſtis patrie. Ad h̄ ſo-
nat thema ꝑaſſumptū. ¶ In verbis ꝑmiſſis duo
innuunt̄. Prio marie aſſumptō gl'ioſa. ibi. Aſſum
pta ē maria i celū. ſcd̄o angelorū exultatio ſonoro
ſa. ibi gaudēt angeli. De pmo di. Aſſumpta ē ma-
ria. ſ. de ꝑſenti lacu miſerie ō q̄ Iob. xiiij. Homo
natus de muliere breui viuēs tpe. ⁊ Eccs. ij. Cun-
cti dies eius erumnis pleni. De his hodie aſſum-
pta ē beata vgo. de q̄ Aug. Dei genitrix aſſumpta
eſt de carcere mūdi ad palaciū celi. de exilio ad pa
triā. de inimicis ad amicos. de triſticia ad leticiaꝫ
de paupertate ad diuitias. de ignominia ad hono
rem. de labore in requiē. de tenebris ad lucē. ¶ R.
¶ Itē beata vgo maria aſſumpta ē hodie q̄dru-
pliciter. Primo aſſumpta eſt cū honorabili ſocie-
tate. ſecundo cū ineffabili iocunditate. tertio cum
mirabili claritate. quarto cū terribili poteſtate.
¶ Prio cū honorabili ſocietate. quod figurat̄. iij
Reg. x. Regina ſaba ingreſſa ē ieruſalē cū multo
comitatu ad regē ſalomonem. Spiritualiter. Sic
hodie regina celi ad ſalomonē. i. ad xp̄m ē ingreſ-
ſa. de qua Aug. Hanc fateamur reginā angelorū
quia peperit regem celorū. Hec intrauit in celeſtē
hieruſalē cū magno comitatu. Ber. Quis cogita
re poterit cū magno comitatu. Ber. Quis cogita
re poterit q̄ꝫ glorioſe regina celorū hodie ꝓceſſit. ⁊
q̄ꝫto deuotōis affectu in eiꝰ occurſuꝫ ꝓceſſit cele-
ſtium multitudo. ⁊ nō mirū. Nā de lazaro dr̄ Lu.
xvi. q̄ portabatur ab angelis in ſinū abrae. Nō di
cit vnū angelū ſꝫ plures. quāto magis beata vgo
Ber. Nō ſolū angeli ſꝫ eius filius noſter redēptor
ieſus chriſtus cum tota celeſti curia tam angelo-
rū q̄ꝫ iuſtorū ſolēniter occurrēs erexit eā ad beate
ↄſiſtoriū ſeſſionis. De quo canit eccl'ia. Tanq̄ꝫ flo
res roſarū. ⁊ lilia cōuallium circūdabāt eā. ſ. confeſſo
res. virgines ⁊ martyres. ¶ Scd̄o aſſumpta ē cū
mirabili claritate. Can. vj. Que ē iſta q̄ progredit̄
quaſi aurora ↄſurgēs pulcra vt luna. electa vt ſol.
Ex quibꝰ verbis patet q̄ ipa aſcēdit cum claritate
corporali. ⁊ hoc intelligitur p claritatē aurore que
poſt noctē orit̄. ⁊ nullā retinet obſcuritatē. Item
aſcendit cū claritate ſpūali. i. cū aīa q̄ tota fuit lu
ce pfuſa. ⁊ intelligit̄ p claritatē lune. nā luna poſt
ſolē maiorē habet claritatē ⁊ lucē. ⁊ ſic ipa poſt fi-
liū. Itē tertio aſcendit cū claritate ſup ſbſtantiali
i. cū filio ſuo q̄ obuiā ſibi venit ⁊ ſignificat̄ p clari
tatē ſolis. Que obuiatio figurat̄. iij. Reg. ij. Salo
mō occurrit mr̄i ⁊ iuxta ſe eā locauit. de q̄ Hiero.
Hec ē dies i q̄ ſaluator feſtinꝰ occurrit mr̄i ⁊ in ſo
lio regni poſt xp̄m reſedit. Nō mirū q̄ aſſumpta ſē

cũ tanta claritate cũ dr Math. xiij. Fulgebũt iuſti
ſicut ſol in regno pr̃is eoꝝ. Quãto magis iſta que
ſanctũ ſanctoꝝ de ſe genuit. ¶ Tertio aſſumpta
eſt cũ terribili poteſtate. ita ꝙ demones territi ab
honorabili ſocietate ⁊ excecati a mirabili clarita-
te. velut noctue ad lucẽ ſolis excecant. ij. Choꝝ. vj
Que conuerſio lucis ad tenebras. tremefacti a tã
terribili poteſtate ad inſtar canũ q̃ virgã fugiunt
a qua plagã acceperũt. Nu. xxiiij. Exurget virga
ex iſrael ⁊ ꝑcutiet duces moab. i. demones. Nam
eius poteſtas ẽ tanta ꝙ dic̃ Amb. in li. ꝑfationũ.
Ad inuocationẽ nois marie ꝯcutit cócio. i. turba
potaſtatis maligne. Exemplum ſcribit Jacobus
iannenſis ꝙ monachi quidã ante diẽ ſtabãt iuxta
flumẽ fabulis intẽdentes matutinis finitis. ⁊ au-
dierũt naues cũ tumultu ⁊ ſonitu horribili appro
pinquãtes. ⁊ obſtupentes clamauerũt. Succurre
nobis maria. ad quã inuocationẽ reſponderũt de
mones. niſi iſtã inuocaſſetis oẽs vos morti tradi-
ti fuiſſetis ex ꝑmiſſione diuia. Jdcirco legit̃ de be
ata ꝟgine. Cañ. vj. Terribil' es vt caſtroꝝ acies or
dinata. ſ. ipſis demonibꝰ. iõ inuocãda ẽ in omībꝰ tẽ
ptationibus. Ad qð hortat̃ Hiero. de viris illuſtri
bus di. Jn omi tpe quo q̃s exercet̃ marie gr̃a inuo-
cetur. qr dicit Orige. in li. de ritu eccl'iaꝝ. Nunq̃
hoies ita timuerunt hoiem corpalẽ ſicut maligni
ſpũs mariã dei matrẽ. ¶ Quarto ẽ aſſumpta cũ
ineffabili iocũditate. qð figuratũ ẽ. ij. Reg. vj. Da
uid ⁊ oĩs iſrael deducebat archã teſtamẽti cũ iu-
bilo ⁊ cũ clamore buccine. Spũalr. Dauid. id eſt
xp̃s. ⁊ oĩs iſrl'. i. ois multitudo angeloꝝ deduce
bant archã. i. beatã ꝟginẽ cũ iubilo. Nõ mirꝝ eũ
dr Luc. xv. Gaudiũ ẽ angelis ſup vno pctõre pe-
nitẽtiã agente ⁊c. magis extat gaudiũ de ea q̃ nul
lũ fecit pctm̃. Et h̃ gaudiũ eructat eccl'ia dicẽs. Aſ
ſumpta ẽ maria i celũ gaudent angeli ⁊c. ¶ M
Jſta ẽ ſecũda pars pricipal' in q̃ dixi inuenit̃ ange-
loꝝ exultatio ſonoroſa. cũ dixi. gaudẽt angeli lau
dantes benedicũt dñm nõ ſolũ angeli. ſ; p̃mo gau
det filius dei. qr mater honorat̃. Secundo angeli
quia regina eoꝝ exaltat̃. Tertio iuſti. qr eoꝝ ſalus
augmẽtatur. Quarto pctõres. qr ira dei placatur.
Vnde pſ. xv. A dextris ẽ mihi cõmoueat̃. Ber.
alloquẽs eã dicit. O dña quotiens iraꝫ refrigeras
iudicis cũ iuſticie virtus egredit̃ a ꝑſentia diuie
maieſtatis. Et damaſcenꝰ dic̃. Jbat ad creatorem
a creaturis vt intercedat ꝓ nobis. Jdcirco Bern.
incitat peccatorẽ ad h̃ gaudiũ dicẽs. Gaude pec-
cator ſecurũ acceſſum habes ad deũ. Corã p̃re ha
bes filiũ q̃ oſtendit cicatrices vulnerũ. coraꝫ filio
habes matrẽ q̃ oſtẽdit vbera. quõ talia dilectiõis
inſignia nõ poſſunt exaudiri. ¶ Quinto gaudet
ipſa. qr hodie gloria ⁊ honore coronat̃. Vnð canit
eccl'ia. Gaude maria virgo. Nã oipotens deus ſe-
ptẽ gaudijs repleuit matrẽ ſuã in terris. cui corñ
dent ſeptẽ gaudia q̃ hodie habet in celis. Jdcirco
canit eccl'ia hodie in introitu. Gaudeamꝰ oĩs in
dño diẽ feſtũ celebrantes in honore marie ꝟginis
de cuius aſſumptiõe gaudẽt angeli. ¶ Pri-
mũ gaudiũ qð habuit in terris ẽ ꝙ dei filiũ conce
pit angelo annũciante. nob oibꝰ ad ſalutẽ. Jllud
gaudiũ erat mltiplex in die annũciatõis. Primo
gaudebat de redẽptiõe hũani generis ꝓ q̃ ſuppli-
cabat in ſecreto cubiculo. vt dicit Franciſcus ma
ronis. Virgo in iuuẽtute l'ras didicit ab anna pro
phetiſſa. et legebat illud Eſa. vij. Ecce ꝟgo conci-
piet ⁊ pariet filiũ. Et licet mltũ ⁊ vt frequẽter occu
pauit ſe cũ defectu humani generis. nũq̃ tñ ſpm̃
eius a ꝯtẽplatione ſbtraxit ordine tali ſeruato. de
dit eni ſe ad orõnẽ. ⁊ p orõnẽ venit i ꝯtẽplationeꝫ
ſoli deo ꝯiuncta flexis genibꝰ. eleuatis ocul' ac ma
nibꝰ maxillis lacrimiſ ꝑfuſis petiuit. vt impleret̃
illud Sap. xviij. Dum quietũ ſilentiũ teneret oia
et nox in ſuo curſu mediũ iter haberet oipotẽs ſer
mo tuus dñe de regalibꝰ ſedibus venit. Et cũ in
hac orõne fuit. Tunc ingreſſus angelus ſalutauit
eã di. Aue gr̃a plena ⁊c. Ecce cõcipies ⁊ paries fi-
liũ ⁊ vocabis nomẽ eius iheſũ. i. ſaluatorẽ qr dicit
Anſ. Nõ ẽ ſalus in mũdo niſi quã peperit virgo.
Jdeo gaudebat de hoim ſalute in generali. neſcie
bat tñ fore ſe puerperã ſalutis i ſpeciali. Sed poſt
ꝙ ſilenter audiuit prudẽter cogitauit q̃lis eẽt iſta
ſalutatio. ⁊ humiliter iterrogauit. Quõ fiet iſtud.
Amb. Virgo credebat. ſ; qð angelꝰ dixit futurũ
reqrebat. ¶ Nã triplex eſt modꝰ ꝯcipiẽdi. car
nalis. ſpũalis ⁊ ſigularis. Querit q̃s modoꝝ iſto
rũ eſſet. Poſtq̃ audiuit modũ. Spũſſctũs ſupue
niet i te. Rñdit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ſm ver-
bũ tuũ. ſtatim ꝯcepit verũ deũ ⁊ hominẽ. Eterna
vero ſapientia ipleuit eiꝰ vteꝝ. Jbi letabat̃ de gra
tia inuenta ſpeciali ⁊ generali. Prio gaudebat de
gratia ſpeciali ei collata ꝙ ipſa fuit q̃ ab eterno or-
dinata extitit ad dei inhabitationẽ. humani gene-
reconciliationẽ. ⁊ eterna glorie collationẽ. Prio
ab eterno ꝑuiſa ad dei inhabitationẽ cognouit ſe
portã Ezech. xliiij. Erat porta in domo dñi clauſa
cognouit ſe ꝟgã aarõ q̃ floruit. Nu. xvij. ⁊ ad He
bre. ix. cognouit ſe rubũ incõbuſtũ. Exo. iij. Jpſa
cognouit ſe tabernaculũ dei ſactificatũ. De q̃ pſ.
xlv. Sctificauit tabernaculũ ſuũ altiſſimꝰ. Jpſa
cognouit ſe angelis digniorẽ. meditãdo angelicaꝫ
ſalutationẽ q̃ta reuerẽtia eã ſalutauit angelus.
¶ Prius erat angelus maior homie q̃ ad tria.
Prio i nature dignitate. qr ſpũs. Secũdo i fami
liaritate. Math. xviij. Semp vident faciẽ patris.
Tertio i gr̃a vbertate. qr cũ ſplẽdore angeli hñt lu
mẽ gr̃e. nos ꝟo in enigmate. j. Coꝝ. xiij. Nos i eni
gmate videmꝰ nũc ꝑ ſpeculũ. ſ; ipſa excellit ãgelos
in dignitate. qr iã ẽ regina celoꝝ ⁊ dña angeloꝝ.
Scðo ipſa excellit angelos i familiaritate. qr ãgelꝰ
d. Dñs tecũ alit̃ q̃ mecũ. tecũ ſic filꝰ cũ m̃re. mecũ
ſic dñs cũ ſuo. Tertõ excellit angelos i gr̃e vbtate
cui angelꝰ dixit. gr̃a plena. q. d. Tu es fons i q̃ aq̃
dim fluminũ grãrũ. de q̃ Hiero. Ceteris ſanct' g̃-
tia p partes ꝑſtatur. Marie totã ſe infudit. Jtem
ibi ipſa cognouit ſe ab eterno ꝑuiſaꝫ ad hũanitatis
recõciliationẽ. Jpſa erat Heſter q̃ inuenit gr̃aꝫ co
rã aſſuero vt eriperet pplm ſuum. Heſter. v. Jpſa
erat iudith q̃ occidit holofernẽ. Judith. xiij. Jpſa
erat abigail q̃ ꝯſeruabat nabal ſtultũ ab ira dauid
j. Reg. xxv. Quã recõciliationẽ petit eccl'ia ab ea
di. Recordare ꝟgo m̃r dũ ſteteris i ꝯſpectu ⁊c. Jtẽ
ipſa cog̃uit fore i ea theſauꝝ nr̃e redẽptõnis. De q̃
Ber. Deꝰ redẽpturꝰ genus hũanũ totuꝫ ꝑciũ po-

fuit in maria. Secūdo gaudebat de gr̄a generali.
de qua Eccli. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ veritatis.
Venite ad me oēs. berū. in ſer. q̄ incipit. temp⁹ lo
quēdi. dicit. Hec ē q̄ totius mūdi repatione adin-
uenit. ſalutē oim̄ impetrauit. Cōſtat eā ꝓ vniuer-
ſo genere hūano fuiſſe ſollicitā. cui dictū eſt. Inue
niſti gr̄am quā q̄rebas. hec ille. Inueniſti gratiaꝫ
quā eua ꝑdiderat. quā nemo inuenire poterat. Et
q̄re inueniſti. q: q̄ſiuiſti apud dn̄m vbi ē locus gr̄e
nō apud mūdū cui⁹ gr̄a ē fallax. Et de illa gr̄a di-
cit berū. ipa eſt tanta vt nullus ſanctoꝝ ſit gratio-
ſior. immo excedit gr̄am oim̄ ſanctoꝝ. ipa inuenit
gaudiū de angeloꝝ puritate. de ꝓpheraꝝ fidelitate.
de apl̄oꝝ charitate. ideo angelus dixit illi. inuenī
ſti nō emiſti. ſ; gratis accepiſti. beī. O v̄go ⁊ maī
legem tene filij. grat̄ accepiſtis. gratis date. Cur-
rant ergo ad inuentricē gr̄e q̄ gr̄am peccādo mor
talī ꝑdiderūt. ⁊ dicit inueniſti gr̄am. nō creaſti eā
ſicut deus pr̄. nec ſp̄ habuiſti ſicut filius. nec emi-
ſti ſicut ſimon mag⁹. nec ꝑdidiſti ſicut homo pri-
mus. nec rapuiſti ſicut voluit āgelus. ſ; inueniſti
eam. q: dicit petrus rauanenī. Te mr̄em fecit nō
natura ſ; gr̄a. Berū. ipa inuenit gr̄am ꝙ ſine virili
cognitione grauida v̄ginitate integra a ſpūſancto
fecūda. ſine grauitate enixa ⁊ caſtitas eſt aucta. ⁊
virginitas eius roborata. q: ſpūſſanctus ei⁹ reple-
uit mentē. ſ; dei filius eius ventreꝫ. Huic gaudio
correſpondet p̄mū gaudiū q̄d habuit in celo. ſcilꝫ
plenitudo glorie ſup oēs ſanctos ⁊ angelos. berū.
Quantā gr̄am accepit p̄ ceteris in terris. tātā glo-
riā obtinet p̄ oibus ſanctis in celis. Idcirco idē ex
clamat di. O benedicta om̄is gr̄e q̄s altitudinem
glorie tue poſſit inueſtigare. dicit Dam̄. Si gl̄iam
eius ſcribere volumus deficiūt v̄ba quibus expri
mere valeam⁹. Berū. Xp̄i generationem ⁊ marie
aſſumptionē q̄s enarrabit. Si em̄ yſa. lxiiij. dic̄ ꝙ
oculus nō vidit. nec auris audiuit. q̄ p̄parauit deus
diligētib⁹ ſe. q̄d p̄parauit gignēti ſe. nam dr̄ mat.
xxv. Omi habēti dabiī. hn̄ti ergo gr̄am dabiī gl̄ia
Ipa in terra in ſumma gr̄a erat. igiī in celis eſt in
ſumma gloria. iō canit eccia. Qua gloria in celis
iſta v̄go colit. ideo de eius gloria dicit auguſt. Si
oim̄ noſtrū membra verterēt in linguas. minimā
ſcintillā gl̄ie ſue nō poſſemus explicare. q̄d igitur
dignius hac v̄gine cui nullus ſanctoꝝ poterit cō
pari. Ipa ē corona v̄ginū. gl̄ia viduarū. exultatio
cōiugū. victoria xp̄ianoꝝ. gl̄ia angeloꝝ. cōſolatrix
aiaꝝ. ianua celoꝝ. ipa ē ſalus oim̄ ppl̄oꝝ. ideo ipa
dicit de altitudīe ſue gl̄ie illud Eccli. xxiiij. Qua-
ſi cedrus exaltata ſum in libano. Nā ſicut cedrus
in monte libano ſup oēs arbores exaltaī. ita ipſa
ſup oēs ſctōs ⁊ angelos i celis eſt exaltata. vñ beī.
ipa excedit p̄triarchaꝝ fidē. ꝓphaꝝ ſpem. apoſtolo
rū charitatē. martyꝝ cōſtantiā. ꝯfeſſoꝝ miam. v̄gi
nū puritatē. ¶ Scōm gaudiū btē v̄ginis quod in
terris habuit ē ꝙ ipa bn̄dicta ē ab Eliſabeth i ei⁹
viſitatōne. nā cū maria opationeꝫ diuine v̄tutis ⁊
cōceptionē ineffabilē iam cognouiſſꝫ. ⁊ exemplū
ſibi poſitū ab angelo ad cognatā viſitandā ſe con
tulit. non heſitando de v̄bis angeli. q: ſm̄ Simo
nem de caſſia. Maiora iam in ea celebrata cogno
uerat. ſ; vt miraculū miraculo cōiungeret. nouita

tem nouitati ſociaret. ⁊ venerarenī in ſterili diuina
myſteria q̄ preibant ſuū conceptū. ſpū ꝓphetico
multa v̄go nouerat ⁊ illā ſterilē geſtaret. ⁊ p̄coneꝫ
cui⁹ ipſa ferebat iudicē. in magno em̄ myſterio. q̄
niā lex ⁊ euāgeliū in magnis montib⁹ obuiare de
bebāt. q̄ exurgēs abijt in montana. Amb. Leta ꝓ
voto. feſtina p̄ gaudio intrauit in domuꝫ zacharie
⁊ ſalutauit eliſabeth. exultauit infans in vtero p̄
gaudio. Symon de caſſia. Exultauit in vtero an-
teq̄ꝫ naſcereī. officiū ꝑegit ad q̄d factus erat. gau-
dio adorauit deū quē voce non potuit edicere. ita
vt mr̄ repleta ſpūſancto exclamauit voce magna
di. Bn̄dicta tu in mulieribus ⁊ bn̄dictus fructus
ventris tui. vñ mihi vt maī dn̄i mei veniat ad me.
beata q̄ crediditi. Tūc ſanctiſſima aia marie iubi
lo repleta ſe cōtinere nō valens cecinit canticū iu
biloſum di. Magnificat aia mea dn̄m. tūc vterus
eius caſtiſſimus ſilis vaſi in q̄ deus pr̄ recōditum
tenebat celeſte balſamū. Ipa tunc erat rubus ſpi-
rituſſancti igne plen⁹ ſine cōbuſtione fidelitatis.
Exo. iij. Ipſa tūc fuit ortus cōcluſus oim̄ aroma-
tū ⁊ deliciaꝝ. ꝑadiſus cui⁹ clauicularius erat de⁹
verus trin⁹ ⁊ vnus. Ipa fuit illa v̄go pulcerrima
abyſac ſunamitis q̄ fouit regē dauid. i. xp̄um regē
celi in gremio. iij. Re. j. O q̄ꝫtū gaudiū hr̄e deū in
cordis hoſpitio. O ſi zacheus ſuſcepit gaudens.
q̄d illa. ¶ Scōm gaudiū i celo ꝙ de⁹ dotauit eam
tanta claritate. ꝙ celū ⁊ oēs angeli ſcti illuminanī
ſua claritate. p̄ciſe ſicut hic in t̄ris dies illuminaī
a ſole. Apoca. xij. Mulier amicta ſole. Nā ſic oēs
planete capiūt claritatē a ſole. ſic oēs ſancti a bea
ta v̄gine. berū. Nihil nos hr̄e voluit q̄d ꝑ manus
marie nō tranſierit. Si q̄d ſalutis ⁊ gr̄e hēmus ex
ea nouim⁹ redūdare. Itē ſicut ſol ē cā generatōis
inferioꝝ. ⁊ ſic ipa oim̄ gr̄arū ⁊ v̄tutuꝫ. Item ſicut
ſol ſuo lumie delectat. Eccs. xj. Dulce lumē ⁊ de-
lectabile oculis videre ſolē. Et ſic vidē btām v̄gi-
nē. Vñ legiī de q̄dā q̄ ex intima cordis deuotōne
appetebat videre btām v̄ginē. ⁊ dictū ē ei. videbis
ſ; emarcet tibi oculos. Rn̄dit. fiat. ⁊ oſtenſa ē ei vi
dens ꝑdidit oculū. ipa euanuit. ⁊ ipe clamauit. li-
benter ꝑdam ⁊ reliquū vt adhuc ſemel videā. Nō
mirū. q: dr̄ mat. xiij. Fulgebūt iuſti ſicut ſol. iō ca-
nit eccleſia. Quam ſplēdida polo ſtella maris ru-
tilat. que omniū lumē aſtroꝝ ⁊ hoim̄ atq̄ꝫ ſpirituū
genuit. ¶ Terciū gaudium quod habuit in terris
eſt ꝙ peperit regem celorum in virginitatis puri-
tate. Vnde canit eccleſia. Sicut ſidus radiū pro-
fert virgo filiū pari forma. ipum quē genuit mor
adorauit. quia verꝫ deū ⁊ hoiem eū eſſe cognouit.
Ipa em̄ ibi cognouit ſe eſſe portam Ezech. xliiij. i
domo dn̄i clauſam ꝑ quam nemo intrauit niſi rex
iſrael. Ipſa cognouit ſe eſſe portam aureā ſalomo
nis. ipa cognouit ſe eſſe montem. ⁊ filiū eius lapi-
dem abſciſum ſine manibus id eſt natū de v̄gine
glorioſa ſine virili tactu. ibi tantū fuit eius gaudiū
ſicut dicit berū. in ſermōe q̄ incipit. Signum ma
gnū. ꝙ illud gaudiū fuit tam amenū ꝙ maiorē de
lectatōnē in eius intuitu habebat q̄ꝫ habuerūt pri
mi parentes ex amenitate ꝑadiſi. q̄m fructus hui⁹
v̄ginis oēs fruct⁹ exceſſit. q: dicit alexander papa
ſuper Cant. Mater ieſu pluries admiſſa eſt con-

templari intuitiue diuinitatē filij. vt implereẗ illō
Sap. viij. Conuerſatio eius non habet amaritudi
nē. Bern̄. O q̄ſepe oſculata es eū. qꝛ diuinitas re
dūdabat in corpe. Item ibi cognouit ſe totam ma
trē. qꝛ totā ſubſtātiā corpi xp̄i miſtrauit. ⁊ nō aliꝰ.
ideo dicit ſe filiū hoīs qꝛ ex opatione ſpūſſancti
formatū ex puriſſimis ſanguinibꝰ corpus ſub cor
de v̄ginis. Item effecta ē ſtudioſa mr̄. bern̄. Dia
o pa mie erga pſonā filiū exhibuit. ipm indumēto
carnis in dulc. hoſpitio vteri recepit. nouē mēſibꝰ
infirmum in infantuli etate nutriuit. lacte potauit
ipm in carcere crucis viſitauit. ⁊ ſepulture iterfuit
Item ibi effecta eſt maẗ ſingularis quā ſingulari-
ter deus ſignificauit dando ei virginitatē cū maẗ-
na fecūditate. aug. Que v̄go tam ſctā vt eſſet v̄go
poſt partū. Ipa ē illa de qua yſa. vij. Ecce v̄go cō-
cipiet. augu. Qui ſcripſit tabulas lapideas ſine ti
tulo ſtilo ferreo ipe grauidauit v̄ginē mariā cum
ſancto ſpū. Qui fecit v̄gā aaron ſine pluuia ger-
minare. ipe fecit filiū dauid ſine corruptōne mr̄is
generari. Petrꝰ rauenēẗ. O v̄go mr̄em te fecit nō
natura ſꝫ gr̄a. in tuo cōceptu atqꝫ ptu aucta ē puri
tas. robora integritas. ſolidata v̄ginitas. Quar
to facta ē maẗ digna dei. bern̄. O mira dignitas fa
cta ē illius maẗ cuiꝰ deus ē pr̄. Et filiꝰ pn̄e chari
tatis ē corona ſue caſtitatis. aug. Que v̄go tā ſan
cta vt eſſet dei maẗ. Idē. Mira res oīs creatura a
deo eſt creata. ſꝫ dei natura ex virgine maria nata.
Criſoſt. in ſer. de annūciatōe. Nihil in gloria oim
p̄cedentiū memoria. Anſ. Nō ē ſalus in mūdo ni
ſi quā peperit v̄go. aug. Magni debitores ſumꝰ
virginis genitricis dei poſt deū multas tenemur
gr̄as agere q̄ nobis ſalutē mūdi v̄go cōcepit. vir-
go pepit. aluit in gremio. faſcia cinxit. fouit ſoler-
tia maẗne charitatis ¶ Terciū gaudiū in celo q̄ ē
exaltata ſup oēs choros angeloꝝ. Bern̄. Nā ſicut
nō fuit locus dignior ⁊ ſanctior in terris. q̄ꝫ vbi q̄e
uit corpus ſaluatoris. ſic nec in celis altior q̄ꝫ vbi
virgo maria locaẗ. hec bern̄. Nam oēs ſancti ange
li obediūt ei ⁊ ſeruiūt vt ſerui dño. auguſt. in ſerm̄.
iij. de natiuitate. Facta eſt maria dña aploꝝ. victo
ria martyꝝ. iubilatio cōfeſſoꝝ. corona v̄ginū. ſalꝰ
oim ſanctoꝝ. ideo exaltata ē ſup oēs choros āge-
loꝝ. Ipa ē q̄ ſolem genuit iuſticie. tenebras mūdi
depulit. fulgore dei nos illuſtrauit. maledictionēꝫ
abſtulit. bn̄dictōem dei cōtulit. mortē cōfudit. vi-
tam eternā donauit. Nā ſicut caput eminet oibꝰ
mēbris ſic ipa oibꝰ ſanctiſ ¶ Quartū gaudiū i ter
ris habuit. qñ laudabile teſtimonium dei de filio
ſuo a tribus regibus audiuit. Stella de celo teſti
ficata ē deitatē. Reges cū aduentu muneꝝ ⁊ ado
ratōne pcidētes inuenerūt pueꝝ cū matre. obtule
rūt ei myſtica munera. in auro oñdebaẗ regis po-
tentia. in thure ſacerdotē magnū cōſidera. in mir-
rha dñicā ſepulturā ¶ Quartū gaudiū in celo eſt
q̄ volūtas eius ē vnita diuine voluntati. qđ maria
vult hoc vult deus gratioſe implēdo. ⁊ ecōuerſo.
de q̄ canit eccia. Audi nos nā te filius nihil negās
honorat. Figuraẗ. iij. Reg. ij. Salomon dixit ma
tri ſue. non eſt phas vt tibi quid denegē. Ideo ad
nullū ſanctoꝝ tantā confidentiam habemus ſicut
ad beatā virginē. Hebre. iiij. Adeamus cū fiducia
ad thronū gratie eius ¶ Quintū gaudium in ter
ris habuit qñ filiū eius in templū cū magno gau
dio obtulit de bethleem in hierl̄m eundo. gaude-
bat cū ad p̄ceptū legis nō erat aſtricta ex pte ſui.
qꝛ lex dixit. mulier aptens ⁊c. Item tercio gaude-
bat ſe offerre filiū dei deo. ⁊ potuit dicere. O pr̄ ce
leſtis offero tibi filiū tuū ſm deitatē ab eterno a te
genitū. filiū meū in tpe a me natū ſm hūanitatēꝫ.
Pater grates ago tibi q̄ me elegiſti in matrē. beẗ.
O pater offero par turturū ꝓ eo q̄ offert corpus ⁊
aiam ꝓ ſalute hoim. O pr̄ offero tibi eūꝫ in tēplo.
q̄ cū tempꝰ venerit offeret ſe tibi ꝓ inimicis in ara
crucis. nō redimeẗ ere alieno. ſꝫ alios redimet ſan-
guine ſuo. nō redimeẗ q̄nqꝫ ciclis argēteis ſꝫ alios
redimet quinqꝫ vulneribꝰ ⁊ ſanguine ſuo rubeo.
¶ Quintū gaudiū i celo q̄ dñs remūerat eiꝰ fide-
les ſeruitores ſm eius meritū ⁊ arbitrium. Eccli.
xxiiij. In hierl̄m ptās mea ſurſum ⁊ deorſuꝫ i grā
⁊ in glīa. bern̄. Data ē tibi oīs ptās in celo ⁊ in ter
ra. q̄cūqꝫ volueris impetrare poteris. augꝰ. Ipa ē
mr̄ dei. q̄ dicit Eccli. xxiiij. In habitatōne ſctā co-
ram ipo miſtraui. cui deꝰ cōmiſit miniſteriū ſalu-
tis nr̄e. Q ¶ Prio q̄ ipa ē elʼynaria celi. oēs ele-
moſinas q̄s deꝰ facit ſibi fiendas cōmiſit. Ipa nō
ē tenax nec auara. ſꝫ liberalis ⁊ larga. ꝓuerb. vlti.
Manus ſuas apuit inopi. ⁊ palmas ſuas extēdit
ad paupem. Bern̄. Nihil deꝰ nos hr̄e voluit qđ a
throno dei deſcēdit q̄n p manꝰ marie tranſijt. Nā
q̄cq̄d ſpei. q̄cq̄d ſalutiſ ⁊ gr̄e in nob ē ex ea nouimꝰ
redūdare. Scđo ipa ē cella gr̄e ſpūſſancti. Canti.
xj. Introduxit me rex in cellā vinariā. Hoc vinū
ꝓpinat electis in via ad ſufficientiā. de q̄ bern̄. De
plenitudie eius accipiūt vniuerſi. Sꝫ illis in pr̄ia
ꝓpinat ad ebrietatē. Cañ. v. Bibite amici mei ⁊ in
ebriamini chariſſimi. Facti in via ſunt amici. Il-
li aūt in pr̄ia ſunt chariſſimi. illis in mūdo ꝓpinat
vinū gr̄e ad iuſtificatōem. illis vo in pr̄ia vinū glo
rie ad plenā fruitionē. Ipa eñ eſt theſauraria dei
cōmiſit ei deus triplicē theſauꝝ. ſ. potētie. ſapiētie
⁊ miſericordie. habet theſauꝝ potentie. quia potē
ter deū traxit. qñ virtute virginitatis ſue ⁊ fidelita
tis ⁊ humilitatis deū in ſuū vterū ſuſcipere digna
ta eſt. Magna nāqꝫ potentia eſt vincere inuincibi
lem. ſupare omnipotētem. vnde Cantico. j. Cum
rex eſſet in accubitu ſuo nardus mea dedit odorē
ſuūꝫ. in accubitu ſuo. i. in ſinu paterno. nardus. i.
humilitas mea. Nā ſicut nardus eſt herba parua
⁊ valde odorifera. ſic humilitas marie fuit tāte po
tentie. vt dicit Ambro. q̄ humanū ſenſum ⁊ intel
ligentiā excedit. Quantū humilitas marie meru-
it non capit ratio. ſꝫ fidelis ꝓfeſſio. Item potenter
diabolū cōtriuit. magna potētia eſt illum contere
re. de quo Iob. xlj. Non ē poteſtas ſup terrā que
eq̄patur ei. Ipa eſt Iudith. ca. ix. Erit memoriale
nois tui cū manus femine deiecerit eū. vñ ipa con
teret caput tuū. Gen̄. iij. Itē cōmiſit ei theſauruꝫ
mie. illū diſpergit largiter. Eccli. xxiiij. Venite ad
me oēs q̄ cōcupiſcitis me. dicē notāter oēs in ge
nerali. qꝛ nō ē pſonaꝝ acceptatrix. bern̄. Maria ſi
nū pietatis oibus apit. Item hūc theſauꝝ mie im
partitur ſapienter. ſ. vbi maior neceſſitas affuerit.
ideo vocatur luna. quia luceꝫ in nocte aduerſitatis

cũ abſcōdit ſe ſol iuſticie.tūc luna.i.mr̄ mie lucet.
ideo Criſo.Tribularer nimiũ ſi neſcirē marie pa
trocintũ.ideo Caſſio.in epl'a. Tu patrona huma-
ni generis.tu cōſolatio afflictis.tu infirmis medi-
cina ſingularis.de hoc theſauro miſericordie gra
tulaſ aug.in li.retractationũ di. Scio me nō poſ-
ſe perire ꝑ nimia pietate marie. ¶ Sextũ gaudiuz
qͦ habuit in terris ē qñ vidit eũ reſurgentē a mor
tuis.Nã ſicut maxime fuit cōtriſtata in eius mor
te.ita ⁊ primo ſm ſeduliũ eſt cōſolata ⁊ pmaxime
gauiſa in reſurrectōne.ꝙ potuit dicere cũ ps.xciij.
ſm multitudinē doloꝝ meoꝝ cōſolatōnes tue le-
tificauerũt animaz meã. Cũ vidit ꝙ amara mors
xp̄i fuit cōuerſa in vitam.amara paſſio eius ⁊ con
tumelioſa afflictio fuit mutata in gloriã. mortali-
tas in immortalitatē. tūc potuit dicere illud pſal.
xxix. Cōuertiſti planctũ meũ in gaudiũ mihi ⁊c.
¶ Sextũ gaudiũ qͦ nūc habet in celo ē ꝙ ipa ꝓxi
ma ē deo xp̄o filio ei⁹ ⁊ ſancte trinitati. Nã quãto
q̄s charitate ferventior. tãto deo ꝓximior. qualis
fuit ipa.ꝙ potuit dicere illud Cant.v. Vulnerata
charitate ego ſum. Nã ipa ē mr̄ pulcre dilectōis.
Eccl'i.xxiiij. Maria charitate plena.vt dic̄ ambr.
Sicut ferrũ in ignē miſſum totũ fit igneũ. ſic ipſa
ignita fuit igne dilectōnis.ideo aug.ſm menſurã
dilectionis erit menſura manifeſtationis.ꝫ ipa in
ſummo dilexit.ideo trinitati ꝓxima ē. Item quã
to magis q̄s ſe vnit deo hic.tanto ibi erit ꝓximior
ei.q̄s vicinior mr̄e dei in q̄ deus habitauit nouem
menſibus.Eccl'i.xxiiij. Qui creauit me requieuit
in tabernaculo meo. ideo ipa ē mr̄ ſalomonis.iij.
Regũ.ij.q̄ ſurrexit ⁊ eã ad ſe locauit.ſicut teſtatur
Hiero. Hec ē dies in qua ad throni celſitudinē i-
temerata mr̄ vgo maria ꝓceſſit atq3 in regni ſolio
ſblimata poſt xp̄m glioſa reſedit. De quo Dam.
ibi mr̄ collocatur vbi pr̄ adoraſ.fili⁹ collaudatur.
ſpũſſanctus glificaſ. ¶ Septimũ gaudium qͦ ha
buit in terris ē xp̄i aſceſio.q2 vidit eũ in celũ aſcē-
dentē.⁊ direxit poſt eũ ei⁹ mentē.ita ꝙ cōuerſatio
ei⁹ tota celeſtis erat q̄uſq3 impletũ eſt eius deſide
riũ.vt hodie aſſumereſ in celũ corpe ⁊ aĩa. Ibi ipa
fuit fons puus q̄ creuit in flumen maximũ. Ipa ē
abigail q̄ venit ad dauid regē ⁊ reconciliauit eũ ꝑ
ſapientiã ſuã.vt hr̄.j.Reg.xxv. Ipa ē heſter humi
lis q̄ ē exaltata ⁊ coronata in reginaz. Septimum
gaudiũ qͦ nūc habet in celo ē ꝙ ſecura eſt de eter
nitate glorie.de q̄ canit eccl'a. hodie vgo maria ce
los aſcendit.gaudete.q2 cuz xp̄o regnat in eternũ.
Si em̄ de aliis ſctis ſcribiſ Sap.v. Iuſti in perpe
tuũ viuēt.magis de mr̄e dei.nã Sap.iiij. O q̄3 pul
cra es caſta generatio cũ charitate.in ppetuuz co-
ronata triũphas.multo magis ipa hodie vt in le-
ctione legiſ. In ſion firmata ſum. Et in euangelio
Lu.xj. Optimã pte̅ elegit maria q̄ nō auferet ab
ea.ſic ipa aſſidue ſine intermiſſione intercedit pro
nobis.vñ Albertus. Maria iuſtis ⁊ pctōribus fi-
deliter eã implorãtibus nūq3 opitulari deſiſtit. iō
Criſo. Non eſt phas illum te deſerere.qui fiduciã
ponit in te.

¶ Sermo.cxvj. Ad idem.

Que eſt iſta que aſcēdit
ꝑ deſertũ delicijs affluens ⁊ innixa ſup dilectum
ſuũ.Cañ.vlti ¶ Sicut dño aſcendente miratĩ
ſunt angeli.ita aſcēdente dña magnã admiratōez
habuerunt angeli qñ viderũt feminã ſup choros
oēs angeloꝝ exaltari. Sciebãt em̄ hũanã nãm ab
ãgelis minoratã.iuxta illud ps.viij. Minuiſti eũ
ab angelis paulomin⁹.qñ em̄ rōnalis ſpũs corru
ptibili corpi ē alligat⁹.tūc fuit paulomin⁹ ab ãge-
lis minorat⁹. de hoc angeli nō multũ mirabanſ.
q2 Sap.ix.di. Corp⁹ qͦ corrũpiſ aggrauat aĩam.
Sed ꝙ hoies pñt angelis eq̄ri hoc in veteri lege ñ
didicerãt nec nouerant niſi in tpe gr̄e in q̄ pñt ho-
mines ꝑ vtutũ merita ⁊ ꝑ vginalē mũdiciã adeq̄-
ri angelis. Lu.xx. Eq̄les erũt angel' dei. Et h̄ ſilr̄ ñ
multũ mirabãſ. ¶ Sciendũ ꝙ homies facti
ſunt ad honorē dei ⁊ ad dei faciē ꝯtemplandũ.ſed
vidētes hũanã nãm in duab⁹ ꝑfectis ꝑſonis .ſ.xp̄i
⁊ mr̄is ei⁹ ſup ãgelos ſblimari i admiratōz maxie
ſunt ꝯmoti.nã xp̄o aſcēdēte admirãdo dixerũt illō
Iſa.lxiij. Quis ē iſte q̄ veit de edom tinct' veſtib⁹
de boſra.iſte formoſus i ſtola ſua gdiēs i mltitudi
nē fortitudis ſue. De vgine ãt aſcēndente dixerũt
illō Can.viij. Que ē iſta q̄ aſcēdit de deſerto deli-
cijs affluens innixa ſup dilectũ ſuũ. ¶ In ſumma
vboꝝ duo innuũſ. Prĩo oñdiſ aſſumptōis admi-
ratio.ibi. Que ē iſta.ſcḋo admiratōis cã.ibi. afflu
ens delicijs. ¶ Nota admiratio orta ē ex q̄tu-
or. Prĩo de ꝑſona. Que ē iſta q̄ aſcēdit. Ad iſtam
interrogatōem rñdet aug. Mr̄ dei ipa ē regia ce-
li.dña mūdi.porta pdiſi. In hoc igiſ ꝙ dic̄ mr̄ dei
duo notanſ. Vnũ ē ꝙ h3 ſup xp̄m ꝓceptũ ſeu im
periũ mr̄ne autoritatis.ꝙ nulla alia creatura vnq3
hũit nec hēbit. Lu.ij. Deſcēdit cũ eis ⁊ erat ſbdit⁹
ill'.bern. Quis q̄b⁹ de⁹ hoib⁹.ſic fili⁹ hoim hoib⁹
ſic xp̄s marie. aug. Hoc ſinglariſ ipa hũit vt vide
ret ſibi naſcēdo ꝑ hũanitatē ſubditũ.quē nō ſoluz
nã hũana.verũetiã ãgelica nã veneratur ⁊ adorat.
¶ Nota exq̄ em̄ ē dei mr̄ ſic deũ null⁹ ſufficiē-
ter ⁊ digne laudare pt ſic nec mr̄em. Quis em̄ lau
dare pōt ſufficienſ eã q̄ eţnũ ꝓtulit vbũ.q̄ ſuũ ge-
nuit ꝯditorē.q̄ nob dedit mediatorē dei ⁊ hoim. q̄
nobis apportauit cibum angeloꝝ.vñ Petrus da
miani. Qualiſ eã laudare poterit mũdanus hō ꝑ
tranſitoriũ verbũ q̄ de ſe protulit verbũ quod ma
net in eternũ.ideo aug. Si oim nr̄m mēbra verte-
renſ in linguas ⁊c. Et ideo Damaſc. Si laudem ⁊
gloriã eius deſcribere volumus deficiũt nob vba
quib⁹ exprimere valeam⁹.bern. Vtinã mihi eēnt
tot lingue quot ſtelle celi ⁊ oēs poſſem in laudē
cōuertere genitricis dei nec minimã ei⁹ exprime-
re valerē virtutē. ¶ Item nota tria fecerũt eaz
dignã fore mr̄em dei. Primũ eſt caſtitas virgina-
lis ⁊ ſingularis.q2 ipa eſt ſpeculũ vginũ. Ipſa ha
buit triplicē virginitatē.ſ.integrã. exemplarem. ⁊
tranſfuſam. ¶ Primo habuit virginitatē integrã.
q2 in corpe ⁊ aĩa. Canti.iiij. Tota pulcra es amica
mea ⁊ macula nō ē in te.aug.de de natura ⁊ gr̄a
Excepta beata virgine maria.omnes ſancti ⁊ ſan-
cte ſi viuerēt ⁊ interrogarenſ ſi ſine pctō eēnt oēs
vna voce clamarent. Si dixerimus q2 peccatũ nō
habemus.ipſi nos ſeducimus.aug. Cum de pec-
cato agiſ prorſus de maria nullã volo habere mē-

tionem. q2 illū concipe meruit quē nullū conſtat
habuiſſe pctm̄. Nam ipa habuit arbitriū in bono
cōfirmatū. ¶ Secūdo habuit v̓ginitatē exempla-
rem. q2 ei9 virginitas oibus v̓ginibus fuit exēplū.
Jdeo figurat̄ p amigdalū. q̄ inter ceteras arbores
primo fructus p̄ducit. ſic beata v̓go p̄mo int̄ mu
lieres votū v̓ginitatis emiſit. ps. Adducent̄ regi
virgines poſt eā. Nā an̄ ipam virginitas nō vide-
bat̄ eſſe magni meriti. q2 dabat̄ fructus centeſim9
cōiugatis. triceſimus viduis. ſexageſim9 virgini-
bus. nūc v̓o ecōuerſo. ideo bern̄. Fulgida virgini
tas eſt gemma v̓tutū. germana angeloꝝ. lampas
ecciaꝝ. lux aiaꝝ. Dama. li. iiij. Quāto angelus ho
mine ſupior. tanto v̓ginitas nuptijs honorabilior
A ¶ Tercio habuit v̓ginitatē transfuſam. quia in
alios caſtitatē transfudit. licet pulcerrima fuit. tn̄
a nullo cōcupiſci potuit. & talē alie v̓gines nō ha
buerūt. Nō katherina quā cōcupiuit maxentius.
nō margaretha quā cōcupiuit olibrius. nō agnes
licet caſta mente & corpe. tn̄ p̄fecti filius eam cōcu
piuit. ¶ Diceres vn̄ accidit hoc. Rn̄det̄ ex tribus.
Primo talit̄ ſe habebat in omnibus v̓bis factis &
morib9 q͛ nulli dabat occaſionē peccādi. ſ3 moue
bat cuiuſlibet intuentis animū ad dilectionē. Se
cūdo p̄pter luminis claritatē. Hug. Ardor gr̄e ſplē
debat in mente. vt in corpe mirabilia faciebat. Hi
lari9 ſup mat. Joſeph cognouit ſacr̄m p diuini lu
minis radiū. ideo ipa illud ſcriptū Eccli. xxiiij. di
cit. Quaſi cedrus exaltata ſum in libano. Sicut
odor cedri fugat ſerpētes. & ſic ſplendor gr̄e intus
om̄es motus corpales & ſpūales. Tercio q2 deus
occultauit in ea oia q̄ poterāt eſſe incitamenta ad
libidinē. & dedit gr̄am oibus eam intuentibus vt
nō inordinate mouerent̄. ¶ Secūdū qd̄ fecit bea
tam v̓ginē dignā mr̄em xp̄i eſt hūilitas. Vn̄ ipſa
fatet̄ Lu. j. Reſpexit hūilitatē ancille ſue. aug. ſup
miſſus ē in pſona marie. Queris a me qd̄ obtule-
rim muneris vt mr̄ efficerer dei creatoris. Rn̄dit
oblatio mea hūilitas. v̓ginitas. & fides mea. bern̄.
Audeo dicere q͛ nec v̓ginitas marie ſine hūilita-
te deo placuiſſ3. ideo nō dixit ſe mr̄em dei. reginā
celi. dn̄am mūdi. ſ3 ancillā. Lu. j. bern̄. Nūq̄3 ſuper
choros angeloꝝ aſcendiſſet niſi ſe vltra oēs hoies
humiliaſſet. ambro. ſup beati immaculati. Quā-
to quis abiectior in hoc ſeculo. tanto magis exal-
tat̄ in futuro. ¶ Terciū ē firmitas fidei. iō cōmen-
dat eā eliſabeth de fide. Luc. j. Beata q̄ credidiſti.
aug. de v̓ginib9. Beatior fuit maria cōcipiendo fi
dē xp̄i q̄3 carne3 xp̄i. Nihil em̄ materna p̄pinq̄tas
fuiſſet niſi eū felici9 corde q̄3 corpe geſtaſſet. Jō ex
q̄ ē mr̄ dei. tūc erga nos h3 mr̄ne cōpaſſionis affe
ctū. iō ſepi9 dicē debem9. Monſtra te eē &c. Et p̄-
pter hmōi affectū cōpaſſiōis & mie pōt dicē illud
Eccli xxiiij. Quaſi oliua ſpecioſa i campis. Jpſa
em̄ h3 miam excedentē deſignatā p oliuā. nā ſicut
oliua ſupeminet oibus liq̄oribus. ita mia ei9 oibus
alioꝝ ſctōꝝ miſeratiōibus. Eccli. xviij. Mia hois
circa p̄ximū ſuū. mia aūt dn̄i ſup oēm carnē. & ſic
& dn̄e. Eccli. xxiiij. Tranſite ad me oēs &c. Habet
em̄ miam cōem & potentē. Jdeo dr̄ in campis ad
differētiā oliuaꝝ hortoꝝ. ad quas nō ē oim ingreſ
ſus. bern̄. Sinū pietatis maria oibus aperit ſi qd̄
ſpei. ſi qd̄ gr̄e habemus ex ea nouim9 redūdare.

Criſo. O v̓go nō ē p̄bas te poſſe deſerere illū qui
ſpem poſuit in te. ¶ Secūdo ipa ē regina angeloꝝ
Angelus prius dignior hoie in nature dignitate.
q2 ſpūs. ſ3 ipa eū exceſſit. q2 iam regina angeloru3
Scdo in familiaritate. math. xviij. Angeli eoꝝ ſp
vident faciē pr̄is. Jpa familiarior. q2 ei dixit ange
lus. Dn̄s tecū alit̄ q̄3 mecū. Bern̄. O q̄3 familiaris
es o dn̄a q̄3 proxima. immo intimi9 apud te manet
& tu cū eo. ¶ Tercio in gr̄e vbertate. q2 angeli cum
ſplendore hn̄t lumē gr̄e. hoies in enigmate. j. Co2.
xiij. Videmus nūc p ſpeculū in enigmate. ad ma
riam v̓o angelus ait. gr̄a plena. Bern̄. Jta plena
vt ipa excellat gr̄am oim ſctōꝝ & angeloꝝ. ¶ Ter-
cio ipa ē dn̄a mūdi. Eccli. xxiiij. Jn omi populo. i
omi gente p̄matū tenuit. iō ad ipam tanq̄3 ad do-
minā & auguſtam appellare licet ſiue q̄s grauet̄ a
diabolo. ſiue a tyranno. ſiue a corpe. ſiue ab ipſa
veritate q̄ ē fili9 ei9. Si qd̄ fuerit diffinitū ſiue im-
peratū reuocat irritū & reſtituit in integrū. Si q̄s
grauat̄ a diabolo ſicut theophil9 p cyrographum
ipa reſtituit in integꝝ. ſi q̄s a tyranno. Figurat̄ in
Heſter. viij. q̄ reſtituit iudeos. ſi q̄s a carne vt ma
ria egyptiaca. q̄ multo tp̄e carnali concupie ſerui-
uit ad dn̄m cōfugit & appellauit & concupiam vi-
cit & caſtitate3 ſeruauit. ſi q̄s a dei iuſticia grauat̄
pōt appellare ad eā. vn̄ legit̄ in vita ſcti dn̄ici q͛ q̄-
dam ſctūs vir p diuinā reuelatione3 vidit q͛ cum
mr̄ dn̄i dei filiū p̄ hūano genē exoraret. Rn̄dit fili
us. qd̄ poſſum vel debeo ampli9 facē. miſi patriar
chas & p̄phās parū ſe emendauerūt. veni ad eos.
deinde miſi aplo̅s & me & illos occiderūt. miſi mar
tyres & p̄feſſores. nec illi acq̄euerūt. S3 regina mie
ei9 ſniam obtpans rn̄dit. Bone fili nō ſm̄ eoꝝ ma
liciā. ſ3 ſm̄ miam tuā agē debes. Cui filius. adhuc
hāc miam cu3 eis faciā. quia p̄dicatores meos eis
mittā. ¶ Quarto ipa ē theſauraria dei. nā deus po
ſuit in ea theſaurū oim v̓tutū. Eccli. xxiiij. Jn me
ois gr̄a ſpes vie & v̓tutis. Ruth. iij. Scit ois ppl̄s
te eſſe mr̄em & mulierē v̓tutis. Hiero. Nullo v̓tu
tū genē vacua fuit cui angelus plenitudinē gr̄e p̄
miſit. ¶ Quinto ipa ē porta padiſi. vn̄ canit eccia
Felix celi porta. Jpa eſt hec porta de qua Ezech.
xliiij. Vidi portā in domo dn̄i clauſam & vir non
tranſibit p eā. qm̄ rex iſrael ingreſſus ē p ea3. Can̄.
ij. En ipe ſtat poſt parietem. i. poſt hūanā naturā re-
ſpiciens p feneſtrā. i. p mariā. p cancellos. i. vulne
ra. ideo canit eccia. Tu regis alti ianua & porta lu
cis fulgida. Jtem padiſi porta p euam cūctis clau
ſa eſt. ſ3 p mariā virginē iter͛ patefacta. Eſt em̄ por
taria que nos ſuis meritis introducit. Jgnacius.
Jmpoſſibile ē aliquē ſaluari peccatorē niſi p tuū
auxiliū & fauorem. Anſel. Omnis a te auerſus ne
ceſſe eſt vt intereat. Criſoſto. Tribularer nimiū ſi
neſcirem marie patrociniū. ¶ Dixi ſecūdo ſubiun
git admiratōnis cauſam. cum dicit. Que aſcendit
de deſerto. Triplex ratio admiratōnis. Primo q2
aſcendit de deſerto. Jtē quia delicijs affluēs. Jtē
quia innixa ſup dilectum ſuū. B ¶ Primo mi-
rabantur. q2 de deſerto aſcēdit. i. de mūdo. & dr̄ de-
ſertus. i. derelictus a deo & ab angelo & ab hoie de
ſerendus vbi ſerpētes igniti. i. tēptationes graues
j. Johā. v. Totus mūdus in maligno poſitus eſt.
vn̄ maior pars deſcēdit ad infernum. alij propter

appetitū ambitioſum. vt dathan ⁊ abyron. q̄ principatū ambiētes ꝯ moyſen ⁊ aaron ſeditionē ſuſcitantes. viui deſcenderūt ad infernū. Nu. xvj. Alij ꝑ amorē diuitiaꝝ. vt diues. Lu. xvj. q̄ ſepultus eſt in inferno. Alij ꝑ amorē deliciaꝝ. Job. xxj. Ducūt in bonis dies ſuos. ⁊ in pūcto ad infernū deſcendunt. Iſta tria ſunt in deſerto huius mūdi. j. ioh. ij. Omne qḋ ē in mūdo aut eſt concupiā carnis ⁊c. ¶ Secundo mirabant̄. q꞉ delicijs affluens. ſ. generalibus ⁊ ſpecialibus. Delicie generales ſunt que ſunt cōmunes ſanctis. de q̄bus augu. de ci. dei. Ciuitas ſupna ē in qua ſancti dei in eternitate vigēt in veritate dei lucēt. in bonitate dei gaudent. Iſte aūt delicie generales nobilius q̄ꝫ in alijs ſanctis i ipa fuerūt. q꞉ iocūdius gaudet ⁊ clari⁹ lucet ⁊ nobilius viget. ſap. iiij. O q̄ꝫ pulcra es caſta generatō ſcꝫ. beata v̓go. ecce iocūdius gaudet de eo vt v̓go ꝑmanſit. In hoc ꝙ dicit cū claritate. clarius lucet. in eo ꝙ dicit in eternū coronata triūphas. notatur ꝙ nobilius viget. Item habet ſpāles delicias. alie virgines ⁊ ſancti hn̄t aureolā. ipa coronā in capite. xij. ſtellaꝝ. Apocal'. xij. alij ſequūtur in veſte alba. apocal'. iij. Ambulant mecū in albis q̄m digni ſunt. ipa eſt ſole amicta. Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta ſole et luna ſb̄ pedibus eius. Alij ſequūt̄ quocūq꞉ ierit. apoca. xiiij. Hec aūt habet lunā. i. eccīam triūphantē ⁊ militantē ſub pedibus eius. i. imperio ſuo. Ille cātāt ꝓ cōſeruata v̓ginitate. hec ꝓ v̓ginitate ⁊ fecunditate. ideo dr̄. in vtero hn̄s. ⁊ clamabat parturiens. mat. j. Inuēta ē in vtero hn̄s de ſpūſancto. ipa eſt regina de qua dauid ps. xliiij. Aſtitit regina a dextris tuis. Nā regina habet nobiliorē ſitū ornatū ⁊ famulatū. Primo nobiliorē ſitū. q꞉ a dextris. idō dicit innixa ſup dilectū ſuū. nā filius portauit matrem a qua portatus ē. Figurat̄. iij. Reg. ij. Salomon occurrit mr̄i ⁊ iuxta ſe locauit di. Nec phas eſt ꝙ tibi denegem. ps. xv. A dextris ē mihi ne cōmouear. hiero. Hec ē dies in qua ſaluator noſter matri ſue feſtiuus occurrit ⁊ in ſolio regni reſedit Item Damaſ. Ibat a creaturis ad creatorē vt int̄cedat ꝓ nobis vbi pr̄ adorat̄. fili⁹ gl'ificat̄. ſpūſanctus collaudat̄. Scōo habet nobiliorē ornatū iveſtitu deaurato. i. in corpe glorificato. apoc. xij. Date ſunt mulieri due ale. aug. Dicit em̄ ihs de miniſtris. Vbi ego ſum illic ⁊ miſter me⁹ erit. ſi ibi maria fuerit. nūq̄d in eq̄li gl'ia vbi dei iuſticia. q꞉ peperit eū. aug. Thronū dei. dn̄i thalamū. theſaurum xp̄i dignius fuit reſeruare celū q̄ꝫ terra. Tercio hꝫ digniorē famulatuꝫ. q꞉ oēs angeli ⁊ ſcti famulant̄ ei. ps. xliiij. Circūdata varietate. ſ. ꝓphetarū ⁊ martyrū ⁊ oim angeloꝝ. ¶ Nāꝫ bis euacuatū fuit celū. Primo q̄n xp̄s aſcēdit tūc nullus angelus remāſit. ſꝫ oēs xp̄o obuiā venerūt. Secūdo q̄n beata v̓go aſſumpta fuit. tūc xp̄s ⁊ oēs angeli venerūt ei obuiā. Tercio euacuabit̄ in iudicio. mat. xxv. cū venerit fili⁹ hoīs ⁊ oēs angeli. ideo hodie canit eccīa. Aſſumpta ē maria in celū ⁊c. Figurat̄ ij. Reg. vj. Dauid ⁊ filij iſrael cōduxerūt archā teſtamēti cū iubilo. O vere cū iubilo. Lu. xv. Gaudiū eſt angelis dei ⁊c. q̄ꝫto magis de ea q̄ nullū fecit peccatū. gaudet fili⁹, quia mr̄ honorat̄, angeli. q꞉ coꝝ dn̄a exaltat̄. iuſti. q꞉ ſalus augmētat̄. pctōres q꞉ ira dei placatur. ps. xv. A dextris ē mihi ne cōmouear. bern̄. O peccator ſecuꝝ habes acceſſum ad deū ⁊c. Hieron̄. in ſer. de aſſumptione. Hodie v̓go maria celos aſcendit. rogo gaudete. letet̄ oīs orbis. q꞉ hodie mater dei venit ad regale palatiuꝫ filij. Hodie regina angeloꝝ exaltata eſt ſup oēs choros angeloꝝ. Hodie dn̄a mūdi eripit̄ de p̄ſenti ſeculo nequā. Letet̄ oīs orbis. hodie oibus hoib⁹ aucta ē ſalus eius interuenientibus meritis. Naꝫ ſi deū in ſanctis laudare iubemur. multomagis i mr̄e. nā ſic hec v̓go incōparabilis ē ceteris v̓ginib⁹ ita h̄ feſtiuitas oim ſctōꝝ feſtiuitatū ē digniſſima.

¶ Sermo. cxvij. ¶ Ad idem.

MAria optimā partem elegit q̄ nō auferet̄ ab ea Lu. x. ¶ In verbis p̄miſſis duo innuuntur. Primo beata v̓go cōmendatur ab excellētia v̓tuoſe vite. ibi. Maria optimā ꝑtem elegit. Secūdo cōmendat̄ a ꝑmanētia glorie copioſe. ibi. q̄ nō auferet̄ ab ea. ¶ De primo dicit. Maria optimā partē elegit. Reuera optimā partem elegit maria multipliciť. Primo in p̄ſenti quo ad caſtitatē. que habet tres ptes. Prima ē cōiugalis ⁊ illa ē bona. Secūda vidualis. ⁊ illa eſt melior. Tercia virginalis. ⁊ illa ē optima. vn̄ Cyprian⁹. Virginitas eſt flos germinis ⁊ ornamentū gratie ſpūalis. De quibus beda Bona eſt caſtitas cōiugalis. melior vidualis. optima virginalis. ¶ Prima. ſ. coniugalis eſt bona. j. Corin. vij. Si nupſerit virgo nō peccat. ⁊ ad heb. xiij. Honorabile coniugiū thorus immaculatus. Hec eſt pars bona. quia habet fructū triceſimum ¶ Secūda eſt vidualis. ⁊ illa eſt melior. j. ad cor. vij. Beatior ſi ſic permanſerit. que recipiūt fructū ſexageſimū. ¶ Tercia virginalis. ⁊ hec eſt optima de qua Auguſtin⁹. Que maior gloria ſup terram q̄ꝫ in carne corporali ducere vitam angelicam. Et Hieronim⁹. Viuere in carne preter carnem plus eſt vita angelica q̄ꝫ humana. Hanc elegit btā virgo vt ꝓpoſuit angelo Luce. j. Quomō fiet iſtud. q̄ꝫ niā virum non cognoſco. Beda. Angelo propoſitum ſue mentis virgo reuerenter expoſuit. de qua caſtitate loquitur auguſtin⁹. Que virgo tam caſta vt eſſet virgo poſt partum. Hieronimus. Que caſtior illa que corpus xp̄i ſine contagione concepit. ſine virginitatis corruptione generauit. hec ſola mater ⁊ virgo permanſit. ¶ Secūdo optimam partem elegit quo ad puritatem. bona eſt puritas humana. melior angelica. optima ſuperangelica. infra tamē diuinā. videlicet vbi nulla conſperſio pulueris peccati eſt. quia in vtero ſanctificata. de quo Anſ. Ea puritate nitebat qua maior ſub deo intelligi nequit. nam angelorū tranſcendit puritatem in quibus peccatum repitur. in ea autē nihil peccati repit̄. Cañ. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊c. Eſt em̄ magna puritas q̄ caret mortalib⁹ pc̄is maior q̄ expers ē venialibus. maxima q̄ ſine omī pctō ⁊ ſine inclinatōne ad pctm̄. ⁊ ſic ipa. bern̄. In puritate tranſcendit angelos. ⁊ celeſtē oēm ſupergredit̄ creaturā. ⁊ hoc nō ſoluꝫ ꝓbat̄ auctoritate ſꝫ ⁊ rōne. Nā q̄ntū q̄libet creatura ē deo cōiunctior,

tanto ipſam oportet eſſe puriorem. ſ; ipſa ſuꝑ oēs
creaturas ē deo cōiūctioꝛ.qꝛ deus in ea.ergo puri
oꝛ.Item quāto qs deo familiarioꝛ tanto purioꝛ.⁊
ſic maria.bern̄. O ꝙ familiaris es dn̄a.ꝙ ꝓxima.
immo intimius apud te manet. ⁊ tu cū eo veſtieris
⁊ ex eo ꝙ veſtiſti eum ſubſtātia carnis.ipſe veſtit te
gloria ſue maieſtatis. ¶ Tercio optimā ptē elegit i
grē multiplicitate.bona eſt pars hr̄e grām ad ſui-
ipſius iuſtificationem.maioꝛ ad alioꝝ ſaluatōem.
optima ad oīm beatudinē.⁊ ſic Maria.de primo
Lu.j.Aue gratia plena.de ſecūdo benedicta tu in
mulieribus.de tercio Lu.j. ex hoc beatā me dicēt
oēs generatōes.Jo.j.De plenitudine eius oēs
accepimus.Eccli.xl.Gratia dei ſicut paradiſus i
bn̄dictionibus.Eccli.xxiiij.In me oīs grā vite
vie ⁊ veritatis.Hieron̄.Ceteris ſanctis ꝑ ptes grā
pſtat marie totā ſe infudit plenitudo grē.¶ Quar
to maria optimā ptē elegit in vite ꝑfectione. qꝛ du
cere vitā actiuā eſt bona pars. cōtemplatiuā ē me
lioꝛ.ſ; vtrāq; optima.⁊ ſic ipſa. Ideo ſignificat per
duas ſorores.q̄ ducebāt duplicem vitam. Primo
actiuā.Gre.ſuꝑ Eze. Actiua vita ē panē eſurienti
tribuere. Ipſa lactauit vgineis vberib⁹ deū. Anſ.
Alij hoſpitē quelibȝ.ipſa dei filiū hoſpitauit nouē
menſibus.q̄ cōqueſtus fuit math.viij.ꝙ nō habe-
ret vbi caput ſuū reclinaret. Alij in domo. ipſa in
vtero.Alij veſte corꝑali.ipſa eum carne induit.Ut
mereꝛ ille mercedē ꝓphete q̄ ꝓphetā ſuſcipit.mat.
x. Hec vo cum dn̄m ꝓphetaꝝ. Ipſa vinctū viſita-
uit dū ſub cruce ſtetit.ipſa infirma membra i infan
tili etate balneauit.portauit.leuauit. ipſa in morte
⁊ ſepultura affuit.Ideo hodie legit Martha ſata-
gebat.O ꝙ occupata erat.vn̄ de ea legitur. Mar-
tha ſollicita es ⁊ turbaris erga plurima .Reuera
turbata cū fugit in egyptū a facie herodis. cū au-
diuit iudeos inſidiari ſibi.turbata cū audiuit gla-
diū ptranſire aiam eius.cū vidit filiū dephenſum
illuſum cōſputū crucifixū coronatū ꝑforatū mor-
tuū ⁊ ſepultū.¶ Item ſecūdo duxit vitā cōtēpla-
tiuam.Greg. Vita contēplatiua ē charitatē dei ⁊
ꝓximi tota mēte retinere. ⁊ vbū dei audire feruē-
ter.qs altioꝛ in iſto ꝙ maria.que dicit Eccli.xxiiij.
Ego mr̄ pulcre dilectōis.Amb. Sicut ferrum in
ignē miſſum efficit igneū.ſic ipſa in igne dilectōis
Ipſa optimā ptem elegit.de qua bern̄.Qui plu⁹ di
ligit plus recipit. Item vbū dei qs maiori deſide
rio audiuit.illa nō ad pedes ſ; ad caput ſedens vt
mat. Lu.ij. Conſeruabat oīa vba cōferens in cor-
de ſuo.Anſ.Quis digne loq̄tur de ea ꝙ dulcit ꝙ
ſublimiter ſapiebat de deo. qꝛ theſaurus ſapie re-
q̄euit in ea.Gre.Quid de deo nō ſapiebat in qua
ſapia latebat.¶ Quinto optimā ptē elegit quo ad
virtutū repletionē.Bonū ē hr̄e vnā vtutē. meli⁹
multas.optimū oēs. Illā ptē elegit maria. Unde
Hiero.Nullo vtutū genē vacauit cui angelus di
uine plenitudinē grē ꝓmiſit.puer.vlt. Multe filie
regum ꝯgregauerūt diuitias. tu ſola ſupgreſſa es
vniuerſas.Sicut in cōpatōne dei nullus bon⁹.ſic
in cōpatione marie nulla ꝑfecta virtus.Anſ.Nil
tibi o dn̄a eq̄le.oēe qd ē.aut ſupra te.aut infra te.
ſupra te ſolus deus.infra te oēe quod de⁹ nō eſt.
¶ Sexto optimā ptē elegit q̄ ad vitā futurā.⁊ hoc
in multis. Primo quo ad aſſumptionē.alliq̄ ſolū
ꝑ vnū angelum aſſumūtur.⁊ ē pars bona. Exod.
xxiij.Ego mitto angelū meū q̄ cuſtodiat te in via
⁊ introducat te in terrā quā ꝓmiſi pr̄ibus tuis.alij
qui ꝑ multos.⁊ ē pars melioꝛ.vt Lu.xvj. Factū ē
vt moreret mendicus ⁊c. Tercio qn̄ oēs angeli
adueniēt ⁊ xp̄s ꝑſonalit pn̄s.ps optima. ⁊ ſic ma
ria.de q̄ bern̄.Quis illud cogitare ſufficit ꝙ glio-
ſe hodie regina glīe ꝓceſſit.⁊ ei in occurſuȝ tota ce
leſtis multitudo venit.aug. Facta ē maria corona
virginū.glīa viduaꝝ. exultatio cōiugum.victoria
xp̄ianoꝝ.glīa angeloꝝ.cōſolatrix aiaꝝ.ianua celo
rū.ſalus oīm populoꝝ.ideo Damaſ. Si laudem
⁊ gloriā eius ſcribere volum⁹.deficiūt vba quib⁹
ſcribere valeam⁹.Bern̄. Xp̄i generationē ⁊ marie
aſſumptionē qs enarrabit. Nā quātam grām ade-
pta ē in terris p̄ ceteris. tantā excellentiorē gloriā
obtinebit in celis p̄ ceteris.bern̄. O bn̄dicta oīs
grē.qs altitudineȝ glorie tue valet inueſtigare. ſic
dicit apl̄s.j.Coꝝ.ij.Que oculus non vidit nec au
ris audiuit q̄nta ꝑparauit de⁹ diligētib⁹ ſe .Quid p̄
pauit gignēti ſe ⁊ p̄ oib⁹ diligenti ſe.iō canit eccia.
Qua glīa in celis iſta vgo colit.q̄ dn̄o celi prebuit
hoſpitiū ⁊c. Secūdo optimā ptē elegit q̄ ad loca-
tionē.Quidā in inferiori hierarchia locant. ⁊ illa
ē ps bona.Quidā in media.⁊ illa melioꝛ.Quidā
in ſuꝑiori ⁊ ſupra ſuꝑiorē hierarchiā.⁊ illa ē optia
Supra ſuꝑiorē hodie aſſumpta ē vgo glioſa.de q̄
canit eccia. Exaltata ē ſancta dei genitrix ſuꝑ oēs
choros angeloꝝ. Figurat.iij. Reg.ij. Salomō oc
currit mr̄i ſue ⁊ iuxta ſe eā locauit ad dexteraȝ ſi.
Nec phas ē ꝙ tibi denegem.ps. A dextris ē mihi
ne cōmouear. Hiero. Hec ē dies in q̄ ſaluatoꝛ fe-
ſtin⁹ matri occurrit ⁊ in ſolio regni poſt ſe reſedit.
Tercio optimā ptē elegit q̄ ad p̄mioꝝ glificatōeȝ.
nā bona ps vbi aīa in celis ē.melioꝛ vbi corp⁹ ca-
nonizatū. vt petri pauli ⁊c.⁊ eſt incōpleta.optima
vbi vtrūq;.⁊ ſic beata vgo maria. Apoc.xij. Date
ſunt mulieri due ale.⁊ ē ſolius xp̄i ⁊ beate vginis
ps.cxxxj. Surge dn̄e in reqem tuā.tu ⁊ archa ſan
ctificationis tue. Et hoc cōuenit potentie.ſapiētie
⁊ clementie.vt ſupra.

¶ De ſancto Bartholomeo. ¶ Sermo.cxviij.

Facta eſt contentio in
ter fratres. Lu.xxij. ¶ In ſumma euan
gelij tria innuūt. Primo diſcipuloꝝ car
nalitas in ꝯtentione. Secūdo ſaluatoris fidelitas
in correctōe.ibi.reges gentiū. Tercio p̄mioꝝ mul
tiplicitas in ꝓmiſſione.ibi.ego diſpono.de primo
dicit. In illo tpe.ſ. poſt cenā facta ē cōtentio quis
eoꝝ eſſet maioꝛ. Habemus experientiam vbi chor-
de ſimul cōueniūt dulcis reddit melodia.vbi aūt
diſſonant.diſcrepans ſonus efficit.ſic ſi corda ho-
minū ſimul cōſētiū cōueniūt in vnū eſt dulce me-
los in aure domini. Eccli.xxv. In tribus benepla
citū eſt ſpūi meo.concordia fratꝝ.amoꝛ ꝓximoꝝ.
vir ⁊ mulier ſibi cōſentiētes.ps.cxliij. Ecce ꝙ bo-
nū ⁊ ꝙ iocūdum habitare fratres in vnū. Johan.
xvij. Pater rogo vt hi vnum ſint.ſi autem ſunt di
ſcordes.ē confuſus ſonus in aure domini.j. Coꝝ.
xj.ſi quis videt cōtentioſus eſſe.nos talē cōſuetu